ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA
PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS

APSTIPRINĀTS

Ar valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora
22.01.2024. rīkojumu Nr. 15

Pārtikas un veterinārais dienests

DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2024. GADA PLĀNS

RĪGA, 2024

Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības 2024. gada plāns ir Pārtikas un veterinārā dienesta izstrādāts un Valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora apstiprināts, attiecīgajām valsts uzraudzības programmām un normatīvajiem aktiem atbilstošs dokuments, ar kura palīdzību tiek noteikta rīcība (pasākumi) infekcijas slimību uzraudzībā, kontrolē un profilaksē.

PLĀNĀ apkopoti valsts uzraudzības pasākumi dzīvnieku infekcijas slimību jomā, noteikti šo pasākumu veikšanas nosacījumi: pasākumu būtība, saturs, dzīvnieku sugas, izpildes termiņi, atbildīgie par izpildi un apmaksas kārtība. Būtiska plāna sastāvdaļa ir ieteikumi privātpersonām – dzīvnieku īpašniekiem, dzīvnieku turētājiem, kur sniegtas rekomendācijas, lai nodrošinātu dzīvniekiem labu veselību.

PLĀNS izdots, pamatojoties uz Veterinārmedicīnas likuma 4.panta otrās daļas 2. punktu un 16. panta 4.punktu.

SATURS

I. VISPĀRĪGĀ DAĻA

1.1. Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzība
1.1.1. dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības sistēma (shēma)
1.1.2. dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības galvenie uzdevumi 2024. gadā
1.1.3. dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības plāna mērķis un struktūra
1.2. Vispārīgie jautājumi, skaidrojumi un apmaksas principi

II. SPECIĀLĀ DAĻA

2.1. Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības pasākumi, par kuru izpildi atbildīgs Pārtikas un veterinārais dienests (izmaksas sedz no valsts budžeta līdzekļiem)
2.2. Dzīvnieku īpašnieku/turētāju atbildībā esošie dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības pasākumi
2.2.1. diagnostiskie izmeklējumi
2.2.2. profilaktiskās vakcinācijas
2.3. Rekomendācijas dzīvnieku īpašniekiem
2.3.1. ieteicamie diagnostiskie izmeklējumi atsevišķu sugu dzīvniekiem
2.3.2. ieteicamās profilaktiskās vakcinācijas atsevišķu sugu dzīvniekiem
2.3.3. ieteicamie papildus pasākumi
2.4. Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības pasākumi kautuvēs, par kuru izpildi atbildīgs Pārtikas un veterinārais dienests
2.5. Dzīvnieku īpašnieku/turētāju atbildībā esošie dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības pasākumi kautuvēs

PIELIKUMI

Nr.1 "Steidzami ziņojamās slimības saskaņā ar EK Īstenošanas Regulu (ES) 2020/2002 un reģistrējamās slimības saskaņā ar EK Īstenošanas Regulu (ES) 2018/1882 un Pasaules dzīvnieku veselības organizācijas (WOAH) slimību sarakstu"
Nr.2 "Vadlīnijas govju piena paraugu noņemšanai dzīvnieku infekcijas slimību seroloģiskai diagnostikai"
Nr.3 "Paraugu noņemšanas kārtība salmonelozes laboratoriskajai diagnostikai vistu *(Gallus gallus)* novietnēs"
Nr.4 "Paraugu noņemšanas kārtība salmonelozes laboratoriskajai diagnostikai tītaru novietnēs"
Nr.5 "Paraugu noņemšanas kārtība salmonelozes laboratoriskajai diagnostikai citu mājputnu sugu (pīles, paipalas, irbes, fazāni, zosis u.c.) novietnēs"
Nr.6 "Izmeklējamo sivēnmāšu skaits"
Nr.7 "Paraugu skaits, slimības noteikšanai ar 95% ticamību"

I. VISPĀRĪGĀ DAĻA

1.1. DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBA

1.1.1.DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS SISTĒMA - **profesionālu, konsekventu un juridiski pamatotu darbību kopums, kopējā „cēloņu-seku" sistēmā, ko pārvalda un veic Pārtikas un veterinārais dienests, lai panāktu un uzturētu valstī noteiktās kārtības un prasību ievērošanas kontroli dzīvnieku veselības nodrošināšanā.**

SISTĒMAS STRUKTŪRA:

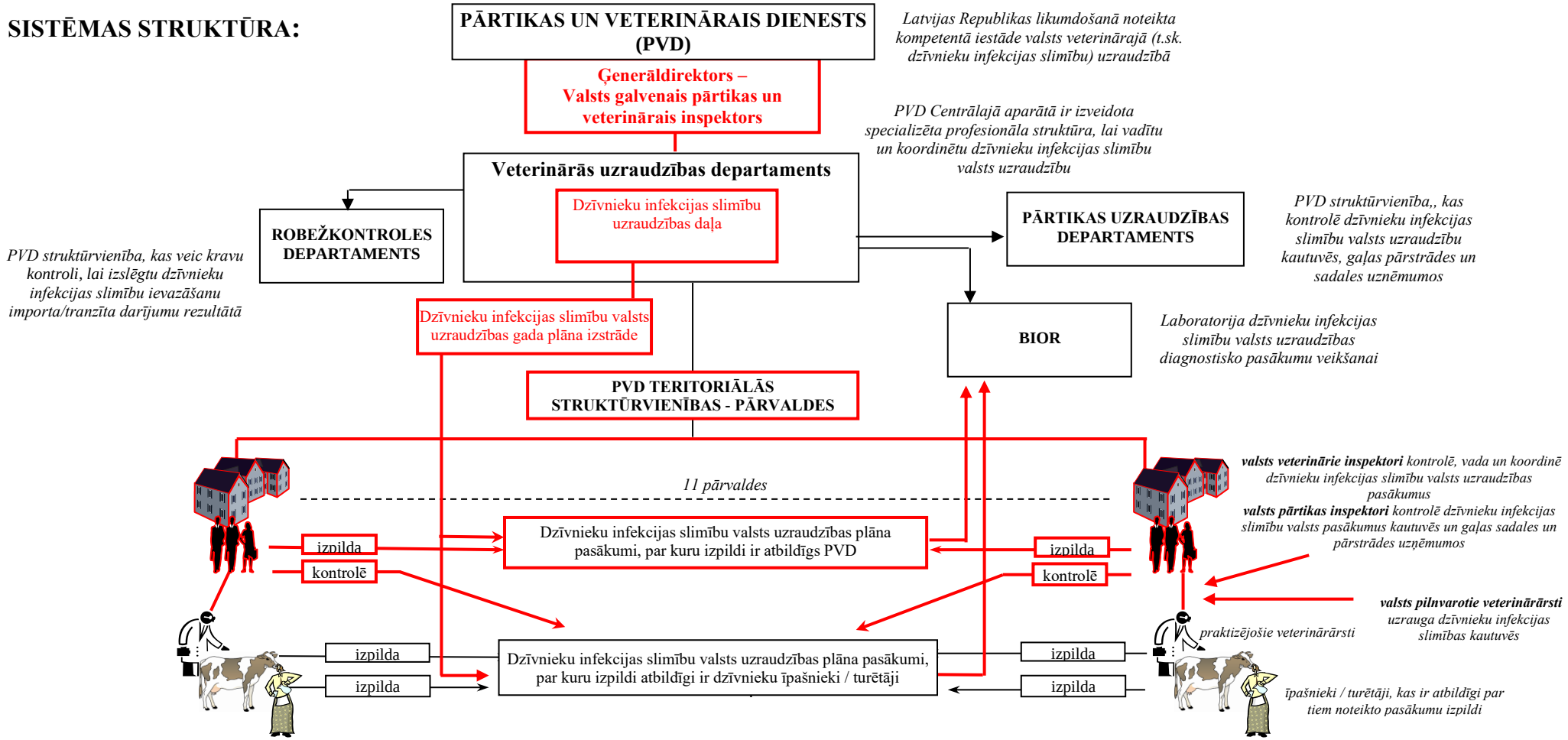

1.1.2. DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS GALVENIE UZDEVUMI 2024. GADĀ

Kontrolēt Āfrikas cūku mēra izplatību, īstenojot slimības uzraudzības un apkarošanas pasākumus mājas un meža cūku populācijā.

Kontrolēt augsti patogēnās putnu gripas izplatību savvaļas putnu populācijā, lai pasargātu mājputnu novietnes no infekcijas.

Konsekventi un visaptveroši veikt Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības 2024. gada plānā paredzētos pasākumus, kontrolēt to izpildi un analizēt iegūtos rezultātus. Īpašu uzmanību veltīt dzīvnieku infekcijas slimību statusa kritēriju izpildei lauksaimniecības dzīvnieku novietnēs.

1.1.3. DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS PLĀNA MĒRĶIS UN STRUKTŪRA

Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības 2024. gada plāns (turpmāk – **PLĀNS)** ir izstrādāts un tiek realizēts saskaņā ar Veterinārmedicīnas likumu, attiecīgajiem Ministru kabineta noteikumiem un Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem, tā izpildi kontrolē Pārtikas un veterinārais dienests.

PLĀNS ir dokuments, kas nosaka dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības pasākumu reglamentu un metodes, kā būtisku faktoru valsts pasargāšanā no dzīvnieku infekcijas slimību izplatības, kā arī kvalitatīvas un nekaitīgas pārtikas iegūšanā.

PLĀNS paredz noteiktu pasākumu (diagnostiskie izmeklējumi, vakcinācijas u.c.) izpildi, kas nodrošina dzīvnieku infekcijas slimību situācijas kontroli valstī. Tas rada priekšnosacījumus dzīvnieku infekcijas slimību riska prognozei un savlaicīgai slimību diagnosticēšanai. Diagnostisko izmeklējumu rezultāti tiek apkopoti, analizēti un izmantoti dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības mērķiem (statistiskie u.c. aprēķini, iespējamā riska prognozes u.c.).

PLĀNA SPECIĀLĀS DAĻAS 2.1. SADAĻĀ paredzētos pasākumus veic Pārtikas un veterinārā dienesta teritoriālo struktūrvienību valsts veterinārie un valsts pārtikas inspektori un/vai valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvēs. Par pasākumu izpildi atbildīgi valsts veterinārie inspektori. Šie pasākumi tiek finansēti no valsts budžeta līdzekļiem.

Par PLĀNA SPECIĀLĀS DAĻAS 2.2. SADAĻAS prasību izpildi ir atbildīgi dzīvnieku īpašnieki/turētāji sadarbībā ar praktizējošo veterinārārstu. Šo pasākumu izpildi kontrolē Pārtikas un veterinārais dienests.

PLĀNĀ dotie kopējie kontrolskaitļi tiek detalizētāk sadalīti pa PVD teritoriālajām struktūrvienībām (ņemot vērā dzīvnieku populācijas veidu un blīvumu teritorijā, iepriekšējo gadu epidemioloģiskās situācijas rādītājus u.c. faktorus), norādot pasākumu veikšanas laiku un apjomu.

PLĀNA SPECIĀLĀS DAĻAS 2.3. SADAĻAS rekomendācijās ir doti ieteicamie pasākumi, diagnostiskie izmeklējumi un profilaktiskās vakcinācijas, kas ir būtiski atsevišķu dzīvnieku sugu veselības nodrošināšanā un kontrolē. Šo pasākumu izvēli un veikšanu pasūta dzīvnieku īpašnieki, konsultējoties ar praktizējošo veterinārārstu. Pārtikas un veterinārā dienesta ieteiktie diagnostiskie izmeklējumi un vakcinācijas (sadaļa 2.3.„Rekomendācijas dzīvnieku īpašniekiem") ir brīvprātīgi – pēc dzīvnieku īpašnieku/turētāju izvēles, taču tie ir ļoti vajadzīgi, jo ir dzīvnieku labas veselības viens no būtiskākajiem nosacījumiem. Par šo pasākumu veikšanu nepieciešams konsultēties ar praktizējošo veterinārārstu.

1.2. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI, SKAIDROJUMI UN APMAKSAS PRINCIPI

1.2.1. PLĀNA SPECIĀLĀS DAĻAS 2.1. SADAĻĀ paredzētie pasākumi tiek finansēti no valsts budžeta līdzekļiem un laboratoriskie paraugi tiek izmeklēti Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskajā institūtā „BIOR".

1.2.2. PLĀNA SPECIĀLĀS DAĻAS 2.2. SADAĻĀ noteikto pasākumu izdevumus apmaksā dzīvnieka īpašnieks/turētājs. Laboratoriskos paraugus nosūta izmeklēšanai uz „BIOR" vai citu akreditētu laboratoriju.

1.2.3. Epidemioloģiskā izmeklēšana – pasākumu kopums, ko veic valsts veterinārais inspektors, valsts pilnvarots praktizējošais veterinārārsts vai valsts pilnvarotais veterinārārsts kautuvē, vai valsts pārtikas inspektors ar mērķi noskaidrot dzīvnieku saslimšanas cēloņus un slimības izplatīšanās ceļus. Epidemioloģiskās izmeklēšanas procesā noņemto paraugu laboratorisko izmeklēšanu apmaksā no valsts budžeta līdzekļiem.
Ja epidemioloģisko izmeklēšanu (t.sk. paraugu noņemšanu) veic valsts pilnvarotais praktizējošais veterinārārsts, saskaņojot ar attiecīgo PVD TSV, šīs izmaksas arī apmaksā no valsts budžeta.

1.2.4. Izmeklējamo dzīvnieku vecums - plānā noteiktie izmeklējumi jāveic tiem dzīvniekiem, kuri ir reģistrēti un apzīmēti atbilstoši Ministru kabineta noteikumos minētajām prasībām un kuri uz paraugu noņemšanas datumu ir sasnieguši vecumu, kāds noteikts attiecīgās slimības diagnostikai. Dzīvniekiem, kuri sasniedz atbilstošo vecumu 2024. gada laikā, taču vēlāk nekā paraugu noņemšanas dienā attiecīgajā novietnē, 2024. gadā izmeklējumu drīkst neveikt. Šie dzīvnieki jāizmeklē atbilstoši nākamā gada plāna prasībām.
Dzīvniekiem, kuri nav sasnieguši vecumu, kāds noteikts dzīvnieka izmeklēšanai uz konkrēto slimību, piemēro izcelsmes novietnē esošo dzīvnieku izmeklējumu rezultātus.

1.2.5. Nobarojamiem dzīvniekiem attiecībā uz govju enzootisko leikozi, govju brucelozi un tuberkulozi piemēro izcelsmes novietnei esošo minēto slimību veselības statusu un dzīvnieku izmeklējumu rezultātus. Nobarojamie govju sugas dzīvnieki ir dzīvnieki, kas paredzēti gaļas iegūšanai un to vecums nepārsniedz 24 mēnešus.

1.2.6. Paziņošanas nosacījumi - dzīvnieku īpašniekiem/turētājiem nekavējoties jāziņo praktizējošam veterinārārstam par dzīvnieka nobeigšanos, abortiem, vairāku dzīvnieku vienlaicīgas saslimšanas gadījumiem un jebkuru gadījumu, kas rada aizdomas par dzīvnieku saslimšanu ar infekcijas slimību.Tāpat kautuves īpašniekam/turētājam jāziņo valsts pilnvarotajam veterinārārstam kautuvē vai PVD TSV par jebkuru gadījumu, kas rada aizdomas par dzīvnieka saslimšanu ar infekcijas slimību. Savlaicīga slimības diagnosticēšana ir pamatkritērijs ātrai un efektīvai slimības uzliesmojuma likvidēšanai, turklāt, par bīstamākajām dzīvnieku infekcijas slimībām un to radītajiem zaudējumiem valsts izmaksā kompensācijas.

Dzīvnieku īpašniekiem/turētājiem nekavējoties jāziņo praktizējošam veterinārārstam par katru govju, aitu, kazu un cūku aborta gadījumu.

1.2.7. Abortu cēloņu noskaidrošana - aborta (t.sk., nedzīvi dzimušu dzīvnieku) gadījumā valsts veterinārajam inspektoram, valsts pilnvarotajam veterinārārstam kautuvē vai praktizējošam veterinārārstam jāizvērtē iespējamie aborta cēloņi un, ja nevar izslēgt dzīvnieku saslimšanu ar kādu no infekcijas slimībām, jānodrošina paraugu nosūtīšana laboratoriskai izmeklēšanai.
Atgremotājiem izmeklēšanā obligāti jāiekļauj izmeklējums uz brucelozi, listeriozi, leptospirozi, Q drudzi, kampilobakteriozi, Šmalenbergas vīrusu;
Aitām un kazām – arī uz hlamidiozi un toksoplazmozi.
Cūkām izmeklēšanā obligāti jāiekļauj izmeklējums uz Āfrikas cūku mēri, brucelozi, leptospirozi, cūku reproduktīvi un respiratoro sindromu un Aujeski slimību.

Laboratoriskajiem izmeklējumiem sūta visu augli ar augļa segām un placentu, rīkojoties ar materiālu tā, lai tiktu ievērotas biodrošības prasības (auglis, augļūdeņi un augļa segas potenciāli var saturēt infekcijas ierosinātāju lielā koncentrācijā).

Ja auglis ir ļoti liels var iesūtīt augļa daļas (smadzenes vai visu galvu), orgānus (nieres, liesu, aknas, kuņģa saturu (vai saturu ar visu kuņģi, nosienot to tā, lai saturs nevar iztecēt), sirdi, plaušas u.c.), augļa segas un placentu, pie nosacījuma, ka paraugus iespējams paņemt nekontaminējot apkārtējo vidi un pašu paraugu.

Govju, aitu, kazu un cūku **aborta gadījumu** laboratorisko izmeklēšanu, kā arī pilnvarota praktizējoša veterinārārsta vizīti un darbu apmaksā no valsts budžeta līdzekļiem.

1.2.8. **Nobeigšanās cēloņu noskaidrošana** - dzīvnieka nobeigšanās gadījumā valsts veterinārajam inspektoram, valsts pilnvarotajam veterinārārstam kautuvē vai praktizējošam veterinārārstam jāizvērtē iespējamie nobeigšanās cēloņi un, ja nevar izslēgt dzīvnieka nobeigšanos ar kādu no infekcijas slimībām, jānodrošina dzīvnieka līķa sekcija un paraugu noņemšana, un nosūtīšana laboratoriskai izmeklēšanai.

1.2.9. Dzīvnieku īpašnieks/turētājs valsts aģentūras „Lauksaimniecības datu centrs" mājas lapā http://www.ldc.gov.lv/lv/obligati_izmeklejumi/ **iegūst informāciju par novietnēm, kurās dzīvniekiem 2024.gadā paredzēti izmeklējumi uz aitu un kazu brucelozi, Maedi-Visna slimību/ kazu artrītu encefalītu** (izmeklējumus veic tajās novietnēs, kuras vēlas saglabāt iegūtos Maedi-Visna statusus un, ja minētajās novietnēs tur arī kazas, tām izmeklējumus veic uz kazu artrītu-encefalītu)**, govju enzootisko leikozi un govju brucelozi, govju venērisko kampilobakteriozi, infekciozo rinotraheītu – pustolozo vulvovaginītu, trihomonozi, govju virusālo diareju un zirgu infekciozo anēmiju.**

1.2.10. Kautuvēs noņemtos paraugus laboratoriskai izmeklēšanai uz dzīvnieku infekcijas slimībām dzīvniekiem, kam pirmskaušanas apskatē vai pēckaušanas veterinārā ekspertīzē konstatē slimībai raksturīgas pazīmes vai patoloģiskas izmaiņas**, kā arī sevišķi bīstamas dzīvnieku infekcijas slimības vai zoonozes aizdomu gadījumā, finansē no valsts budžeta līdzekļiem.**

Kautuvēs noņemot paraugus, pilnvarotais veterinārārsts nodrošina, ka paraugus pareizi identificē, ar tiem pareizi rīkojas un nosūta laboratoriskai izmeklēšanai tādu dzīvnieku slimību noteikšanai attiecībā uz kurām Regulā (ES) 2016/429 ir noteikti dzīvnieku veselības noteikumi.

1.2.11. Dzīvniekiem, kurus paredzēts eksportēt vai nosūtīt uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti, jāizpilda prasības, kuras nosaka Latvijas Republikas, Eiropas Savienības vai importētājvalsts normatīvie akti.

1.2.12. Samaksas princips – praktizējošs veterinārārsts, kurš ir noslēdzis pilnvarojuma līgumu ar PVD, ir tiesīgs saņemt no PVD samaksu pēc pasākumu izpildes par PLĀNA speciālās daļas 2.1. sadaļā noteiktajiem pasākumiem, tajā skaitā – epidemioloģisko izmeklēšanu, to saskaņojot ar attiecīgo PVD TSV.

1.2.13. Veterinārārstiem, ņemot paraugus pēc dzīvnieku īpašnieku vai turētāju pieprasījuma **uz** Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības 2024. gada plāna **2.2. sadaļā minētajām slimībām, paraugu pavadrakstā** laboratoriskajiem izmeklējumiem paraugu noņemšanas mērķī **obligāti jānorāda teksts: "Valsts uzraudzība par komersanta līdzekļiem".**

1.2.14. **Veterinārārstiem**, **ņemot paraugus vaislas buļļiem un kuiļiem,** paraugu pavadrakstā pie papildus informācijas norādīt, ka konkrētais dzīvnieks ir vaislas bullis vai vaislas kuilis.

1.2.15. Plānā paredzēto izmeklējumu biežums **„1x gadā"** („1x 3 gados") nozīmē, ka nākamais izmeklējums jāveic ne vēlāk kā 12 (36) mēnešus pēc pēdējās paraugu noņemšanas dienas. **„2x gadā"** nozīmē, ka laika intervāls starp paraugu noņemšanu ir 6 mēneši.

1.2.16. Gadījumos, kad nepieciešams noņemt noteiktu paraugu skaitu slimības diagnostikas vai izplatības noteikšanai, ieteicams izmantot plāna **pielikumā Nr.7 esošo tabulu "Paraugu skaits slimības noteikšanai ar 95% ticamību".**

1.2.17. Plānā minētie apzīmējumi un saīsinājumi:

1.2.17.1. Iestādes, struktūrvienības:

PVD – Pārtikas un veterinārais dienests
TSV – Teritoriālās struktūrvienības
BIOR - Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts „BIOR"
LDC – Lauksaimniecības datu centrs

1.2.17.2. Laboratoriski diagnostisko izmeklējumu metodes:

KSR – komplementa saistīšanas reakcija
RBR – Rosbengāla reakcija
IDR – imūndifūzijas reakcija
ELISA – imūnfermentatīvās analīzes modifikācija *(enzyme-linked imunosorbent assay)*
TeSeE – ātrais tests GSE un Skrēpi laboratoriskai diagnostikai
Prionics WB - ātrais tests GSE un Skrēpi laboratoriskai diagnostikai
IDEXX HerdChek - ātrais tests GSE un Skrēpi laboratoriskai iagnostikai
HAAR – hemaglutinācijas aiztures reakcija
AR – aglutinācijas reakcija
VNR – vīrusa neitralizācijas reakcija (tests)
MAR – mikroaglutinācijas reakcija
IFM – imūnfluoriscences metode
PĶR- polimerāzes ķēdes reakcija
IP – imūnperoksidāzes tests

1.2.17.3. Plānā lietoto apzīmējumu skaidrojums atspoguļots plāna 61.lapā.

1.2.18. Programma (Āfrikas cūku mēra, klasiskā cūku mēra, putnu gripas, trakumsērgas, salmonelozes un transmisīvo sūkļveida encefalopātiju uzraudzībai) saņem ES līdzfinansējumu

II. SPECIĀLĀ DAĻA

2.1. DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS PASĀKUMI, PAR KURU IZPILDI ATBILDĪGS PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS (IZMAKSAS SEDZ NO VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻIEM)

2.1.1. DZĪVNIEKU SEVIŠĶI BĪSTAMU INFEKCIJAS SLIMĪBU EPIZOOTISKĀ FONA NOTEIKŠANA

N.p.k.	Slimība	Dzīvnieki	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits[1]	Izmeklējamā substance	Metode	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
1.	**Putnu gripa**[2] */Grippus avium/*	PVD reģistrētajās mājputnu novietnēs	455	Asins serums	ELISA, HAAR, PĶR	EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 II.pielikuma I.daļa
			40	Svābi (ūdensputniem)		
		Vistas piemājas saimniecībās	300	Asins serums		
2.	**Putnu gripa un Ņūkāslas slimība** */Morbus Newcastle/* (pasīvā uzraudzība)	Mājputni un savvaļas putni	360/360	Audu paraugi (iesūtams viss putna līķis vai kloākas un traheālie svābi)	PĶR, vīrusa izolēšana vistu embrijos	
3.	**Infekciozais katarālais drudzis**[3] /Bluetongue (angl)/	Govis, aitas un kazas	504	Stabilizētas asinis	ELISA	EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 V pielikuma II daļas 4.nodaļas 2.iedaļa EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 9.pants un VIII pielikums
			5	Stabilizētas asinis slimības aizdomu gadījumos	PĶR	

2.1.2. DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU UZRAUDZĪBA, KONTROLE UN APKAROŠANA

2.1.2.1. Transmisīvās sūkļveida encefalopātijas (TSE*)/transmissible spongiform encephalopathy (angl.val.)/*

2.1.2.1.1. Govju sūkļveida encefalopātija (GSE) */ Encephalopathyae spongiformium boum /*

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku/ izmeklēju mu skaits	Izmeklēja- mā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Govis	a)visas nobeigušās govis vecākas par 48 mēnešiem; b)visas piespiedu kārtā ārpus kautuves nokautās govis vecākas par 48 mēnešiem; c)visu vecumu klīniski uz GSE aizdomīgi govju sugas dzīvnieki; d)visas govis, kuras nogalinātas GSE apkarošanas laikā	~ 3600	Smadzeņu stumbrs Galva slimības aizdomu gadījumos	IFA Biorad TeSeE vai histoloģiska, Prionics WB, imūnhistoķīmiska, IDEXX HerdChek	Paraugus noņem valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti blakuproduktu aprites uzņēmumā Dzīvnieku novietnē - slimības aizdomu gadījumos	Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 III pielikuma A nodaļas I daļa; EK Lēmums 2013/76/ES 1.pants; Ministru kabineta noteikumu Nr.275 (17.04.2012.) 28[1].punkts EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 29.pants un 37.panta 1b)

2.1.2.1.2. Skrepi slimība */Scrapie/*

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku/ izmeklēju mu skaits	Izmeklēja-mā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Aitas, Kazas	a) visas aitas/kazas, nobeigušās vai nogalinātas vecākas par 18 mēnešiem vai tās, kurām nomainījušies priekšzobi; b) visu vecumu uz skrepi klīniski aizdomīgas aitas un kazas; c) visas aitas/kazas, kuras nogalinātas skrepi slimības un TSE apkarošanas laikā	~ 600	Smadzeņu stumbrs Galva slimības aizdomu gadījumos	IFA Biorad TeSeE vai histoloģiska, Prionics WB, imūnhistoķīmiska, IDEXX HerdChek	Paraugus noņem valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti blakuproduktu aprites uzņēmumā Dzīvnieku novietnē - slimības aizdomu gadījumos	Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 III pielikuma A nodaļas II daļa; Ministru kabineta noteikumu Nr.275 (17.04.2012.) 28^1.punkts EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 29.pants un 37.panta 1b)

2.1.2.2. Govju enzootiskā leikoze[3] */Leucosis enzootica boum/*

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Govis	Govis no 12 mēnešu vecuma GEL skartajās novietnēs un epidemioloģiskās izmeklēšanas ietvaros noteiktās teritorijās	100% govju sugas dzīvnieku	Asins serums/piens	ELISA	Visus pasākumus veic valsts veterinārie inspektori, nepieciešamības gadījumā piesaistot valsts pilnvarotos praktizējošos veterinārārstus	MK noteikumi Nr.880 (15.11.2011.) II nodaļa. EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 24.pants EK Īstenošanas Regula 2021/620/ES IV pielikuma I daļa EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 37.panta 1d)

2.1.2.3. Govju bruceloze (ierosinātājs - *Brucella abortus, B. melitensis, B. suis)* /*Brucellosis*/

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1		*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Govis	Dzīvnieki, kas iespējami slimi vai inficēti ar brucelozi (t.sk. aborta gadījumi)	250/520	Asins serums	Seroloģiska – RBR, AR, ELISA, KSR	Paraugus noņem valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori, valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvē	MK noteikumi Nr.881 (18.12.2012.) 21.punkts EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 21.un 24.pants EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 I pielikuma I daļas 1.nodaļa EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 34.pants un 37.panta 1d)
		100	Patoloģiskais materiāls (abortēts auglis, placenta, nedzīvi dzimis, u.c.)	Bakterioloģiska		

2.1.2.4. Aitu un kazu bruceloze (ierosinātājs - *Brucella abortus, B. melitensis, B. suis*) /*Brucellosis*/

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1		*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Aitas un kazas	Dzīvnieki, kas iespējami slimi vai inficēti ar brucelozi (t.sk. aborta gadījumi)	35/70	Asins serums	Seroloģiska – RBR, AR, KSR	Paraugus noņem valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori, valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvē	MK noteikumi Nr.988 (20.12.2011.) 19.punkts EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 21.pants EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 I pielikuma I daļas 2.nodaļa
		25	Patoloģiskais materiāls (abortēts auglis, placenta, nedzīvi dzimis, u.c.)	Bakterioloģiska		

						EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 34.pants un 37.panta 1d)

2.1.2.5. Cūku bruceloze (ierosinātājs - *Brucella abortus, B. melitensis, B. suis*) /*Brucellosis*/

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1		*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Cūkas	Dzīvnieki, kas iespējami slimi vai inficēti ar brucelozi (t.sk. aborta gadījumi)	100/300	Asins serums	Seroloģiska – RBR, AR, KSR	Paraugus noņem valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori, valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvē	MK noteikumi Nr.63 (29.01.2013.) 8.un 15.punkts EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 34.pants un 37.panta 1d)
		100	Patoloģiskais materiāls (abortēts auglis, placenta, nedzīvi dzimis, u.c.)	Bakterioloģiska		

2.1.2.6. Govju venēriskā kampilobakterioze (ierosinātājs - *Campylobacter fetus subsp. venerealis*) /*Campylobacteriosis*/

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1		*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Govis, aitas, kazas	Dzīvnieki, kas iespējami slimi vai inficēti ar kampilobakteriozi (t. sk. aborta gadījumi)	līdz 250	Patoloģiskais materiāls (abortēts auglis, placenta, nedzīvi dzimis, u.c.)	Bakterioloģiska	Paraugus noņem valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori, valsts pilnvaroti veterinārārsti kautuvē	MK noteikumi Nr.507 (24.07.2012.) 6., 10.punkts EK Īstenošanas regula (ES) 2018/1882 EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 37.panta 1d)

2.1.2.7. **Amerikas peru puve** (ierosinātājs – *Paenibacillus larvae*)

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1		*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Bites	Bites, medus, peri no peru kārēm slimības aizdomu / apkarošanas gadījumā	līdz 100 bišu dravām/ līdz 550	Bišu šūnas ar periem	Bakterioloģiska, Molekulāri bioloģiskā -PĶR	Paraugus noņem valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori	MK noteikumi Nr. 809 (23.12.2014.) 3.nodaļa EK Īstenošanas regula (ES) 2018/1882

2.1.2.8. Trakumsērga[3] */Rabies/*

2.1.2.8.1.Trakumsērgas vakcīnas kvalitātes kontrole

Pasākums	Apjoms	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3.*	*4*	*5*
Savvaļas dzīvnieku (lapsu un jenotsuņu) trakumsērgas vakcīnas kvalitātes (trakumsērgas vīrusa titra) kontrole	15 paraugi/6 izmeklējumi	Vīrusa titrēšana šūnu kultūrās	PVD CA	MK noteikumi Nr.178 (23.02.2010.), 21.punkts EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 III pielikums I daļa EK Deleģētā Regula 2020/689/ES V pielikums I daļa 1.nodaļa, 2.iedaļa

2.1.2.8.2. Savvaļas dzīvnieku vakcinācija

Pasākums	Apjoms	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*
Savvaļas dzīvnieku (lapsu un jenotsuņu) vakcinācija Latvijas Republikas austrumu pierobežas teritorijā	962 250 vakcīnu devas	Pasākumus veic PVD sadarbībā ar iesaistītajām institūcijām un uzņēmumiem	MK noteikumi Nr.178 (23.02.2010.), 21.punkts EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 III pielikums I daļa EK Deleģētā Regula 2020/689/ES V pielikums I daļa 1.nodaļa, 2.iedaļa

2.1.2.8.3. Savvaļas dzīvnieku vakcinācijas efektivitātes kontrole[2]

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Lapsas un jenotsuņi	Lapsas un jenotsuņi	770 (4 dzīvnieki uz 100 km^2) /1540	Asins serums	ELISA	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori sadarbībā ar medniekiem	MK noteikumi Nr.178 (23.02.2010.), 23.punkts EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 III pielikums I daļa EK Deleģētā Regula 2020/689/ES V pielikums I daļa 1.nodaļa 2.iedaļa
			Apakšžokļa kauls	Tetraciklīna noteikšana kaulaudos		

2.1.2.8.4. Trakumsērgas gadījumu diagnostika

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Visu sugu siltasiņu dzīvnieki	Trakumsērgas aizdomu gadījumā iesaistītie dzīvnieki	1200	Galvas smadzeņu audi: amona ragi, iegarenās smadzenes, smadzenītes	IFM	Pasākumus veic valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori	MK noteikumi Nr.178 (23.02.2010.), 10.punkts EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 III pielikums I daļa
		10		Vīrusa izdalīšana un identificēšana šūnu kultūrās		

		25		PĶR		EK Deleģētā Regula 2020/689 V pielikums I daļa 2.nodaļa, 2.iedaļa

2.1.2.9. Klasiskā cūku mēra */Pestis classicum suum/* uzraudzība

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Mājas cūkas	Mājas cūku uzraudzība[2] (t .i. monitorings)	172	Asins serums	ELISA (antivielu noteikšana)	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori un/vai valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti, valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvēs	MK noteikumi Nr.991 (30.11.2004.). Slimības aktīvā un pasīvā uzraudzība EK Deleģētā Regula (ES) 2020/687 II daļa, I nodaļa, 1.iedaļa EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 37.pants 1d)
	Slimības aizdomu gadījumos	100/200	Asins serums, stabilizētas asinis, parenhimatozie orgāni	ELISA (antivielu noteikšana), PĶR		
Meža cūkas	Nomedītās [2]	377	Asins serums, parenhimatozie orgāni	ELISA (antivielu noteikšana)	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori un/vai valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti sadarbībā ar medniekiem	
	Atrastas beigtas meža cūkas un slimības aizdomu gadījumā	50/100	Asins serums, parenhimatozie orgāni	ELISA (antivielu noteikšana), PĶR	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori un/vai valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti sadarbībā ar medniekiem, ka arī valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvēs	

2.1.2.10. Āfrikas cūku mēra */Pestis africana suum/* uzraudzība

2.1.2.10.1. Āfrikas cūku mēra uzraudzība ĀCM riska zonās

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits[13]	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Mājas cūkas	Mājas cūku pasīvā uzraudzība, t.sk. nobeigušos cūku iknedēļas izmeklējumi, aizdomu un slimības apstiprināšanas gadījumos	50	Asins serums	IP tests (antivielu noteikšana)	Pasākumus veic valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori, valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvē	MK noteikumi Nr.83 (17.02.2004.) EK Deleģētā Regula (ES) 2020/687 II daļa, I nodaļa, 1.iedaļa EK Īstenošanas Regula(ES) 2023/594 EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 37.pants 1d)
		5000	Stabilizētas asinis, parenhimatozie orgāni	PĶR (ar paraugu apvienošanu laboratorijā)		
	Izmeklējumi mājas cūku pārvietošanas gadījumos	50	Stabilizētas asinis	PĶR (ar paraugu apvienošanu laboratorijā)	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori	
Meža cūkas	Nomedītās meža cūkas	2100	Asins serums	PĶR (ar paraugu apvienošanu laboratorijā)	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori un/vai valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti sadarbībā ar medniekiem	
	Atrastas beigtas meža cūkas, t.sk. slimības aizdomu gadījumos	1500	Parenhimatozie orgāni vai stobra kauls	PĶR (ar paraugu apvienošanu laboratorijā)	Pasākumus veic valsts inspektori, jaunākie eksperti un/vai pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti sadarbībā ar medniekiem, privātpersonām	

2.1.2.10.2. Āfrikas cūku mēra uzraudzība ĀCM neskartajā Latvijas teritorijā

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Mājas cūkas	Nobeigušās, atrastas beigtas cūkas, t.sk. slimības aizdomu gadījumos	20/40	Asins serums	PĶR (ar paraugu apvienošanu laboratorijā)	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori un/vai valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvē	MK noteikumi Nr.83 (17.02.2004.) Slimības pasīvā uzraudzība EK Deleģētā Regula (ES) 2020/687 II daļa, I nodaļa, 1.iedaļa EK Īstenošanas Regula (ES) 2023/594
Meža cūkas			Parenhimatozie orgāni vai stobra kauls		Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori un/vai valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti sadarbībā ar medniekiem	

2.1.2.11. PVD atzītās akvakultūras audzētavas[2]

N.p.k.	Slimība	Izmeklējumam paļautā zivju dzimta/kārta	Izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metode	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	**Vīrusālā hemorāģiskā septicēmija** /Viral haemorrhagic septicaemia (angl.)/	Lašveidīgo kārta	50 kopparaugi (vienā kopparaugā iekļauj līdz 10 zivju parenhimatozos orgānus)	Parenhimatozie orgāni (aknas, sirds, liesa, nieres), pieņi, ikri; Ja zivs garums līdz 4 cm – visa zivs	Klīniska, patologanatomiska un virusoloģiska (PĶR)	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori	MK noteikumi Nr.146 (14.03.2017.) 21.2.punkts VHS un IHN uzraudzību regulē EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 VI pielikums
2.	**Infekciozā hematopoētiskā nekroze** /Infectious haematopoietic necrosis (angl.)/	Lašveidīgo kārta					
3.	**Koi karpu herpes vīrusa slimība** /Koi herpes virus disease (angl.)/	Karpu dzimta	50 kopparaugi (vienā kopparaugā iekļauj līdz 2 zivju parenhimatozos orgānus)		PĶR		
4.	**Lašu infekciozās anēmijas vīruss ar delēciju HPR** */Infection with HPR-deleted infectious salmon anaemia virus(angļ.) /*	Laši akvakultūras audzētavās	30 kopparaugi (vienā kopparaugā iekļauj līdz 5 zivju parenhimatozos orgānus)		RT-qPĶR		

2.1.2.12. Izmeklējumi mājputniem

2.1.2.12.1. Salmoneloze / *Salmonellosis/* PVD reģistrētajās mājputnu novietnēs – oficiālie paraugi

N.p.k.	Mājputnu suga/ kategorija	Salmonelozes ierosinātājs	Izmeklējumu biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Paraugu skaits	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
1.	**Vaislas vistas (*Gallus gallus*)**	Zoonotiskās salmonelozes ierosinātāji: *Salmonella* Enteritidis; *Salmonella* Typhimurium; *Salmonella* Infantis; *Salmonella* Hadar; *Salmonella* Virchow u.c.	Dēšanas cikla laikā izmeklē katru vaislas vistu saimi divas reizes; Inkubatorā izmeklējumus veic katru 16. nedēļu	Fekāliju kopparaugi, bahilu kopparaugi, putekļu paraugi, auduma salvetes, putnu līķi u.c. Skat. **Pielikumu Nr. 3; 4** (skat. arī ‘’**Salmonelozes ierosinātāju kontroles programmu mājputniem un pārtikai”)**	~ 1000	Bakterioloģiska	Paraugus noņem valsts veterinārie inspektori	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 2160/2003 Komisijas Regula (ES) 2019/268 Komisijas Regulas (EK) Nr. 200/2010 (10.03.2010.) pielikums MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa

N.p.k.	Mājputnu suga/ kategorija	Salmonelozes ierosinātājs	Izmeklējumu biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Paraugu skaits	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
2.	**Visu sugu mājputni, no kuriem iegūst pārtikas olas, kā arī kaušanai paredzētie broileri, tītari, zosis, pīles u.c.**	Zoonotiskās salmonelozes ierosinātāji: *Salmonella* Enteritidis; *Salmonella* Typhimurium, *Salmonella* Arizonae u.c.	Dējējvistām izmeklē katru vistu saimi novietnē 1 x gadā; Citiem mājputniem izmeklē vienu saimi novietnē 1 x gadā; Ja oficiālie paraugi ņemti paškontroles parauga ņemšanas laikposmā, tas aizstāj paškontroles paraugu.			Bakterioloģiska	Paraugus noņem valsts veterinārie inspektori	MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa MK not. Nr. 604 (24.10.2023.) Komisijas Regulas (EK) Nr. 517/2011 (25.05.2011.) pielikums Komisijas Regulas (EK) 200/2012 (08.03.2012.) pielikums Komisijas Regulas (ES) 1190/2012 (12.12.2012.) pielikums Komisijas Regula (ES) 2019/268 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 2160/2003

2.1.2.12.2. Mājputnu *(Gallus gallus)* vakcinācija pret salmonelozi

Pasākums	Apjoms	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*
Mājputni (*Gallus gallus* sugas vaislas vistas)	Līdz 470 000 vakcīnu devām (inaktivēta vakcīna)	Pasākumus veic uzņēmums, kas pieteicies mājputnu vakcinācijai pret salmonelozi	MK noteikumi Nr.477 (21.06.2011.) Komisijas Regula (EK) Nr. 1177/2006
Mājputni (*Gallus gallus* sugas dējējvistas)	Līdz 7 120 000 vakcīnu devām (dzīva, novājināta vakcīna)		

2.1.2.13. Covid-19 infekcijas uzraudzība[3] Latvijas teritorijā

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Ūdeles */Neovision vision/*	Ūdeles no kažokzvēru novietnēm slimības aizdomu gadījumos	500	Dzīvnieka līķis vai traheālais svābs	rl RT-PĶR	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori	EK Īstenošanas lēmums (ES) 2021/788 MK noteikumi Nr.662 (28.09.2021.) 9.nodaļa
		150	Asins serums	ELISA		
		15	Izolēta RNS	Vīrusa sekvenēšana		

2.2. DZĪVNIEKU ĪPAŠNIEKU/TURĒTĀJU ATBILDĪBĀ ESOŠIE DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU UZRAUDZĪBAS PASĀKUMI (IZMAKSAS PAR ŠO PASĀKUMU IZPILDI SEDZ DZĪVNIEKU ĪPAŠNIEKI/TURĒTĀJI)

2.2.1. DIAGNOSTISKIE IZMEKLĒJUMI

2.2.1.1. Liellopi

N.p.k.	Slimība	Vecuma grupa	Diagnostiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	**Govju enzootiskā leikoze**[4] */Leucosis enzootica boum/*	No 24 mēnešu vecuma novietnēs, kurām piešķirts GEL brīvais statuss	Ne mazāk kā 20% no valstī reģistrētām liellopu novietnēm, kurām ir GEL brīvais statuss un atrodas govju sugas dzīvnieki, kas vecāki par 24 mēnešiem; 2024.gadā jāizmeklē ~ 2494 novietnēs 100% govju sugas dzīvnieku, kas vecāki par 24 mēnešiem	Asins serums/piens	ELISA	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr.880 (15.11.2011.), 17. un 24.[1] 4.1. punkts EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 IV pielikums, III daļa, 2.nodaļa 2.iedaļa EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 IV pielikuma I daļa
		No 24 mēnešu vecuma novietnēs, kuras zaudējušas vai vēl nav ieguvušas GEL brīvo novietnes statusu	2x12 mēnešu laikā ar vismaz 4 mēnešu intervālu 100% govju sugas dzīvnieku, kas vecāki par 24 mēnešiem	Asins serums			
2.	**Govju bruceloze**[4] */Brucellosis/ (ierosinātājs Brucella abortus, B. melitensis, B. suis)*	No 24 mēnešu vecuma novietnēs, kurām piešķirts brucelozes brīvais statuss	Nosakot valstī slimības izplatību 0,2% govju novietņu ar 95% ticamību; 2024.gadā jāizmeklē ~ 1579 novietnēs 100% govju sugas dzīvnieku, kas vecāki par 24 mēnešiem	Asins serums/piens	RBR, KSR, AR, ELISA		MK noteikumi Nr.881 (18.12.2012.) 28. punkts EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 IV pielikuma I daļas 3.nodaļas 2.iedaļa EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 I pielikuma I daļas 1.nodaļa
		No 24 mēnešu vecuma novietnēs, kuras zaudējušas brucelozes brīvo novietnes statusu	100% govju sugas dzīvnieku, kas vecāki par 24 mēnešiem				

2.2.1.2. Vaislas buļļi, kurus izmanto spermas iegūšanai

N.p.k.	Slimība	Diagnostiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
		Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
1.	**Tuberkuloze** ***Mycobacterium tuberculosis complex*** **infekcija** */Tuberculosis/*	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Āda kakla apvidū	Alerģiska - tuberkulīna tests (zīdītāju tuberkulīns)	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr.529 (27.06.2006.) IX nodaļa MK noteikumi Nr. 880 (15.11.2011.) 24.[4] punkts EK Deleģētā Regula (ES) 2020/686 II pielikuma, I daļas, 1.nodaļas 2.punkts MK noteikumi Nr.507 (24.07.2012.) II nodaļa
2.	**Govju bruceloze**[4] */Brucellosis/*	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska - RBR	Vakcinācija aizliegta	
3.	**Govju enzootiskā leikoze**[4] */Leucosis enzootica boum/*	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska - ELISA	Specifiskās profilakses nav	
4.	**Infekciozais rinotraheīts- pustulozais vulvovaginīts (IRT-PVV)**[4] */Rhinotracheitis infectiosa boum-vulvovaginitis pustulosa/*	1 x gadā, 100% dzīvnieku, kuri nav profilaktiski vakcinēti	Asins serums	Seroloģiska - ELISA	Vakcinācija ar marķētu vakcīnu	
5.	**Trihomonoze**[4] */Trichomonosis/*	1 x gadā, 100% dzīvnieku (spermas iegūšanas periodā un/vai kuri ir kontaktā ar buļļiem, no kuriem savāc spermu. Buļļi, pēc atpūtas perioda, kas garāks par 6 mēnešiem jāpārbauda 30 dienu laikā pirms plānotās spermas savākšanas uzsākšanas)	Prepūcija gļotas vai sekrēts, sperma	Mikrobioloģiska	Specifiskās profilakses nav	
6.	**Govju virusālā diareja**[4] */Bovine virus diarrhoea/*	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums antivielu noteikšanai vai EDTA asinis antigēna noteikšanai	**Pēc izvēles ar vienu no metodēm:** 1.) seroloģiski – IFA, nosakot antivielas. Ja bullis ir seropozitīvs, pārbauda uz vīrusa klātbūtni; 2.) virusoloģiski - ELISA, nosakot vīrusa klātbūtni (antigēnu). **Profilaktiski vakcinētiem buļļiem** – tikai virusoloģiski, nosakot antigēnu.	Mākslīgās apsēklošanas staciju un punktu dzīvniekiem profilaktiskā vakcinācija aizliegta	
7.	**Kampilobakterioze**[4] */Campylobacteriosis/* *(ierosinātājs - Campylobacter fetus subsp. venerealis)*	2 x gadā, 100% dzīvnieku, kas vecāki par 12 mēnešiem un atrodas mākslīgās apsēklošanas stacijās (izmeklējot trīs reizes ar 10 dienu intervālu)	Prepūcija gļotas vai sekrēts, sperma	Mikrobioloģiska	Specifiskās profilakses nav	

2.2.1.3. Vaislas buļļi, kurus izmanto dabīgai lecināšanai

N.p.k.	Slimība	Diagnostiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
		Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
1.	**Kampilobakterioze**[4] */Campylobacteriosis/* *(ierosinātājs - Campylobacter fetus subsp. venerealis)*	1 x gadā, 100% dzīvnieku, kas vecāki par 12 mēnešiem un tiek turēti dabīgai govju lecināšanai	Prepūcija gļotas vai sekrēts, sperma	Mikrobioloģiska	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr.507 (24.07.2012.) II nodaļa, 10.punkts
2.	**Govju enzootiskā leikoze**[4] */Leucosis enzootica boum/*	Sertificētus vaislas buļļus 1 x gadā, 100% dzīvnieku, kas tiek turēti dabīgai govju lecinašanai	Asins serums	Seroloģiska - ELISA	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr. 880 (15.11.2011.) 24.[2] punkts EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 IV pielikuma III daļas 2.nodaļas 2.iedaļas prasības EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 IV pielikuma I daļa
3.	**Infekciozais rinotraheīts- pustulozais vulvovaginīts (IRT-PVV)**[4] */Rhinotracheitis infectiosa boum-vulvovaginitis pustulosa/*	Sertificētos gaļas šķirnes vaislas buļļus, kas tiek turēti dabīgai lecināšanai, 1 x gadā, 100% dzīvnieku, kuri nav profilaktiski vakcinēti	Asins serums	Seroloģiska - ELISA	Vakcinācija ar marķētu vakcīnu	Saskaņā ar "Gaļas liellopu audzēšanas programmas" nodaļas "Gaļas šķirņu vaislas buļļu un to bioprodukta sertifikācijas kārtības" 2.9. punktā noteikto.
4.	**Govju virusālā diareja**[4] */Bovine virus diarrhoea/*	Sertificētos gaļas šķirnes vaislas buļļus, kas tiek turēti dabīgai lecināšanai, 1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums antivielu noteikšanai vai EDTA asinis antigēna noteikšanai	**Pēc izvēles ar vienu no metodēm:** 1.) seroloģiski – IFA, nosakot antivielas. Ja bullis ir seropozitīvs, pārbauda uz vīrusa klātbūtni; 2.) virusoloģiski - ELISA, nosakot vīrusa klātbūtni (antigēnu). **Profilaktiski vakcinētiem buļļiem** – tikai virusoloģiski, nosakot antigēnu.	Vakcinācija	

2.2.1.4. Aitas un kazas

N.p.k.	Slimība	Dzīvnieku kategorija	Diagnostiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	**Bruceloze**[4] /Brucellosis/ (ierosinātājs - *Brucella abortus, B. melitensis, B. suis*)	Aitu sugas dzīvnieki no 6 mēnešu vecuma brucelozes brīvajās novietnēs	vismaz 5% no aitu populācijas valstī Dzīvniekiem, kas atrodas novietnē, kurai piešķirts no *Maedi-Visna* oficiāli brīvas novietnes statuss, izmeklējuma periods atbilst normatīvajā aktā par kārtību, kādā aitu sugas dzīvniekiem veic slimības *Maedi-Visna* uzraudzību, kontroli un apkarošanu, minētajam kontroles parauga izmeklējuma periodam, kas noteikts, lai saglabātu no *Maedi-Visna* oficiāli brīvas novietnes statusu.	Asins serums	Seroloģiska – RBR, KSR	Vakcinācija aizliegta	MK noteikumi Nr.988 (20.12.2011.) 2.1. nodaļa EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 IV pielikuma I daļas 4.nodaļas 2.iedaļas prasības EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 I pielikuma I daļas 2.nodaļa
		Kazu sugas dzīvnieki no 6 mēnešu vecuma brucelozes brīvajās novietnēs	vismaz 5% no kazu populācijas valstī				
		Aitu un kazu sugas dzīvnieki no 6 mēnešu vecuma novietnēs, kas zaudējušas brucelozes brīvo statusu	100% aitu un kazu sugas dzīvnieku, kas vecāki par 6 mēnešiem				
2.	**Maedi-Visna/ kazu artrīts - encefalīts**[4]	Aitu sugas dzīvnieki, kas vecāki par 12 mēnešu vecumu, ja novietne ir ieguvusi M1-pretendē uz brīvas novietnes statusu/ kazas vecākas par 12 mēnešu vecumu	100% no pamatganāmpulka 1x gadā	Asins serums	Seroloģiska – ELISA vai IDR	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr. 251 (20.05.2014.)
		Aitu sugas dzīvnieki, kas vecāki par 12 mēnešu vecumu, ja novietnei ir M2 – brīvas novietnes statuss/ kazas vecākas par 12 mēnešu vecumu	100% no pamatganāmpulka 1x gadā				
		Aitu sugas dzīvnieki, kas vecāki par 12 mēnešu vecumu, ja novietnei ir M3 – oficiāli brīvas novietnes statuss/ kazas vecākas par 12 mēnešu vecumu	100% no pamatganāmpulka 1x 3 gados				

2.2.1.5. Vaislas kuiļi, kurus izmanto spermas ieguvei

N.p.k.	Slimība	Diagnostiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
		Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
1.	**Klasiskais cūku mēris** */Pestis suum/*	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska – ELISA	Vakcinācija aizliegta	EK Deleģētā Regula (ES) 2020/686 II pielikuma, II daļas, 1.nodaļas 2.punkts
2.	**Aujeski slimība** */Morbus Aujeszky/*	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska – ELISA	Vakcinācija atļauta ar iezīmēto vakcīnu	
3.	**Bruceloze** */Brucellosis/* (*Brucella abortus, B. melitensis, B. suis*)	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska – RBR	Vakcinācija aizliegta	
4.	**Cūku reproduktīvais un respiratorais sindroms** */Porcine reproductive and respiratory syndrom virus(angļu.val.)/*	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska – ELISA vai IFA	Vakcinācija aizliegta	

2.2.1.6. Cūku sugas dzīvnieki (izņemot dzīvniekus, kas dzīvo savvaļā)

N.p.k.	Slimība	Dzīvnieku kategorija	Diagnostiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	**Bruceloze** */Brucellosis/* (ierosinātājs - *Brucella abortus,*	Sivēnmātes un uzmeklētājkuiļi	1x 2 gados 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska - RBR		MK noteikumi Nr.63 (29.01.2013.)
		Vaislas jauncūkas	Pirms pirmās lecināšanas vai sēklošanas - 100% dzīvnieku				
		Vaislas kuiļi	1x gadā 100% dzīvnieku				

	B. melitensis, B. suis) Brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusa iegūšanai	Nobarojamās cūkas vecākas par 6 mēnešiem, ja tās ir ievestas no novietnes, kurai nav piešķirts oficiāli brīvas novietnes statuss	30 dienas pirms ievietošanas citā novietnē			Vakcinācija aizliegta	
		Iežogotā platībā turētas meža cūkas	1x gadā 1% dzīvnieku, bet ne mazāk kā viens kontroles paraugs gadā				
2.	**Bruceloze** */Brucellosis/* (ierosinātājs - *Brucella abortus, B. melitensis, B. suis*) Brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusa saglabāšanai	Vaislas kuiļi	1x gadā 100% dzīvnieku				
		Sivēnmātes	Izmeklē 1x gadā saskaņā ar šī plāna 5. pielikumu				
		Iežogotā platībā turētas meža cūkas	1x gadā 1% dzīvnieku, bet ne mazāk kā viens kontroles paraugs gadā				
3.	**Aujeski slimības vīrusa infekcija** */Morbus Aujeszky/* brīvas novietnes statusa iegūšanai un saglabāšanai	Mājas cūkas	Izmeklē novietnē esošās cūkas 2x gadā ar 2-3 mēnešu starplaiku ar 95% ticamību un 10% izplatību (skat. pielikums Nr. 6)	Asins serums	Seroloģiska-ELISA (ADV-gB)	Vakcinācija aizliegta	EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 IV pielikuma V daļas 1.nodaļa

2.2.1.7. Zirgu dzimtas dzīvnieki

N.p.k.	Slimība	Vecuma grupa	Diagnostiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	**Zirgu infekciozā anēmija**[4] */Anaemia infectiosa equorum/*	Visa vecuma zirgu dzimtas dzīvnieki	Aizdomu gadījumā	Asins serums	Seroloģiska – IDR vai ELISA	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr.40 (10.01.2012.)

2.2.1.8. Vistas (*Gallus gallus*) PVD reģistrētajās mājputnu novietnēs - PAŠKONTROLE

N.p.k.	Mājputnu kategorija	Slimība	Diagnostiskie izmeklējumi			Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
1.	**Vaislas vistas**	**1. Puloroze** /*Pullorosis/ Ierosinātājs - Salmonella* Pullorum **un** **putnu tīfs** /*Typhus avium/ Ierosinātājs -Salmonella* Gallinarum	**Novietnē - pret *S.* Enteritidis nevakcinētu** vaislas vistu saimēs - uzsākot dēšanu, katru saimi izmeklē seroloģiski ar 95% ticamību un 5% izplatību (pielikums Nr. 6) un **Inkubatorā** kontroli veic vismaz vienu reizi sešās nedēļās vai saskaņā ar inkubācijas grafiku.	Asins serums	Seroloģiska	MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa Komisijas Deleģētā Regula (ES) 2019/2035
				Novietnē - putnu līķi (aknas, liesa, olnīcas, olvadi), vides paraugi u.c. **Aizdomu gadījumā novietnē –** no dzīviem putniem - kloākas noslaucījums. **Inkubatorā** – no katra inkubācijas/šķilšanās skapja - mekonija, dūnu kopparaugs un no katras saimes - uzknābtie embriji (ne mazāk kā 10 vienā kopparaugā), brāķētie cāļi (ne mazāk kā 10 vienā kopparaugā) u.c.	Bakterioloģiska	

N.p.k.	Mājputnu kategorija	Slimība	Diagnostiskie izmeklējumi			Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
			Novietnē pret *S.* Enteritidis vakcinētu vaislas vistu saimēs izvēlas vienu no iespējām: 1) uzsākot dēšanu, katru saimi izmeklē seroloģiski ar 95% ticamību un 5% izplatību (pielikums Nr. 6) vai 2) uzsākot dēšanu, katru saimi izmeklē bakterioloģiski ar 95% ticamību un 5% izplatību (pielikums Nr.7) un **Inkubatorā** kontroli veic vismaz vienu reizi sešās nedēļās vai saskaņā ar inkubācijas grafiku.	Asins serums	Seroloģiska	
				Novietnē - putnu līķi (aknas, liesa, olnīcas, olvadi), vides paraugi u.c. **Aizdomu gadījumā novietnē –** no dzīviem putniem - kloākas noslaucījums. **Inkubatorā** – no katra inkubācijas/šķilšanās skapja - mekonija, dūnu kopparaugs un no katras saimes - uzknābtie embriji (ne mazāk kā 10 vienā kopparaugā), brāķētie cāļi (ne mazāk kā 10 vienā kopparaugā) u.c.	Bakterioloģiska	
		2. Salmonelozes ierosinātāji (*Salmonella* Typhimurium*; Salmonella* Enteritidis; *Salmonella* Infantis; *Salmonella* Hadar; *Salmonella* Virchow)	Fekāliju kopparaugi, bahilu kopparaugi, auduma salvetes u.c. Skat. **Pielikumu Nr. 3** (skat. arī ‘’**Salmonelozes ierosinātāju kontroles programmu mājputniem un pārtikai”)**		Bakterioloģiska	Komisijas Regula 2160/2003 (17.11.2003.) Komisijas Regulas (EK) Nr. 200/2010 (10.03.2010.) pielikums Komisijas Regula (ES) 2019/268

N.p.k.	Mājputnu kategorija	Slimība	Diagnostiskie izmeklējumi			Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
		3. Mikoplazmoze[5] /*Mycoplasmosis*/ Ierosinātājs – *Mycoplasma gallisepticum*	Paraugus katrā saimē noņem audzēšanas un dēšanas laikā - 16. dzīves nedēļā, uzsākot dēšanu un turpmāk vienu reizi 90 dienās ar 95% ticamību un 5% izplatību (pielikums Nr. 6).	Asins serums vai	Seroloģiska – ELISA (AR, HAAR) vai	MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa Komisijas Deleģētā Regula (ES) 2019/2035
				EDTA stabilizētas asinis, sperma, trahejas, kloākas noslaucījums, elpošanas orgānu, gaisa maisu audu paraugs	molekulāri bioloģiska - PĶR	
2.	**Dējējvistas – visi ganāmpulki**	**Salmonelozes** ierosinātāji, kuri ir bīstami cilvēku veselībai (*Salmonella* Typhimurium*; Salmonella* Enteritidis u.c.)	Fekāliju kopparaugi, bahilu kopparaugi, putekļu paraugi, auduma salvetes, putnu līķi u.c. Skat. **Pielikumu Nr. 3** (skat. arī ‘’**Salmonelozes ierosinātāju kontroles programmu mājputniem, pārtikai un barībai”)**		Bakterioloģiska	Komisijas Regula 2160/2003 (17.11.2003.) Komisijas Regulas (EK) Nr. 517/2011 (25.05.2011.) pielikums Komisijas Regula (ES) 2019/268 MK not. Nr. 604 (24.10.2023.)

N.p.k.	Mājputnu kategorija	Slimība	Diagnostiskie izmeklējumi			Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
	Tikai dējējvistu ganāmpulki, kuros ir līdz 350 vistām un no kurām iegūst pārtikas olas nelielos apjomos un tiešai piegādei galapatērētājam	**Tuberkuloze** /*Tuberculosis*/ Ierosinātājs – *Mycobacterium avium*	1x divos gados mājputnu saimē izmeklē 5% vistu	Zodlapiņa	Alerģiska – tuberkulīna tests (putnu tuberkulīns)	MK not. Nr. 604 (24.10.2023.)
3.	**Broileri**	**Salmonelozes** ierosinātāji, kuri ir bīstami cilvēku veselībai (*Salmonella* Typhimurium*; Salmonella* Enteritidis u.c.)	Fekāliju kopparaugi, bahilu kopparaugi, u.c. Skat. **Pielikumu Nr. 3** (skat. arī ‘’**Salmonelozes ierosinātāju kontroles programmu mājputniem un pārtikai”)**		Bakterioloģiska	Komisijas Regula 2160/2003 (17.11.2003.) Komisijas Regulas (ES) 200/2012 (08.03.2012.) pielikums Komisijas Regula (ES) 2019/268 MK not. Nr. 604 (24.10.2023.)

2.2.1.9. Tītari PVD reģistrētajās mājputnu novietnēs - PAŠKONTROLE

N.p.k.	Mājputnu kategorija	Slimība	Diagnostiskie izmeklējumi			Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
1.	**Vaislas tītari**	**1. Puloroze** /*Pullorosis/ Ierosinātājs - Salmonella* Pullorum**,**	**Novietnē** - uzsākot dēšanu, katru saimi izmeklē seroloģiski ar 95% ticamību un 5% izplatību (pielikums Nr. 6) un	Asins serums	Seroloģiska	MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa

N.p.k.	Mājputnu kategorija	Slimība	Diagnostiskie izmeklējumi			Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
		putnu tīfs /*Typhus avium/ Ierosinātājs -Salmonella* Gallinarum un ***Salmonella* Arizonae**	**Inkubatorā** kontroli veic vismaz vienu reizi sešās nedēļās vai saskaņā ar inkubācijas grafiku.	**Novietnē -** putnu līķi (aknas, liesa, olnīcas, olvadi), vides paraugi u.c. **Aizdomu gadījumā novietnē –** no dzīviem putniem - kloākas noslaucījums. **Inkubatorā** – no katra inkubācijas/šķilšanās skapja - mekonija, dūnu kopparaugs un no katras saimes - uzknābtie embriji (ne mazāk kā 10 vienā kopparaugā), brāķētie tītaru cāļi (ne mazāk kā 10 vienā kopparaugā) u.c.	Bakterioloģiska	Komisijas Deleģētā Regula (ES) 2019/2035
		2. Salmonelozes ierosinātāji (*Salmonella* Typhimurium*; Salmonella* Enteritidis u.c.)	Fekāliju kopparaugi, bahilu kopparaugi u.c. Skat. **Pielikumu Nr. 4** (skat. arī ‘’**Salmonelozes ierosinātāju kontroles programmu mājputniem un pārtikai”)**		Bakterioloģiska	Komisijas Regula 2160/2003 (17.11.2003.) Komisijas Regulas (ES) 1190/2012 (12.12.2012.) pielikums Komisijas Regula (ES) 2019/268
		3. Mikoplazmoze[5] /*Mycoplasmosis*/	Paraugus katrā saimē noņem audzēšanas un dēšanas laikā - 20. dzīves nedēļā, uzsākot dēšanu un turpmāk vienu reizi 90 dienās ar 95% ticamību un 5% izplatību (pielikums Nr. 6).	Asins serums vai	Seroloģiska – ELISA (AR, HAAR) vai	MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa

N.p.k.	**Mājputnu kategorija**	**Slimība**	**Diagnostiskie izmeklējumi**			**Pamatojums**
			Biežums, apjoms	**Izmeklējamā substance**	**Metode**	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
		Ierosinātājs – *Mycoplasma gallisepticum, Mycoplasma meleagridis*		EDTA stabilizētas asinis, sperma, dzimumloceklis, olvadi, trahejas, kloākas noslaucījums, elpošanas orgānu, gaisa maisu audu paraugs	molekulāri bioloģiska - PĶR	Komisijas Deleģētā Regula (ES) 2019/2035
2.	**Kaušanai paredzētie tītari**	**Salmonelozes** ierosinātāji, kuri ir bīstami cilvēku veselībai (*Salmonella* Typhimurium*; Salmonella* Enteritidis u.c.)	Fekāliju kopparaugi, bahilu kopparaugi, u.c. Skat. **Pielikumu Nr. 4** (skat. arī ‘’**Salmonelozes ierosinātāju kontroles programmu mājputniem un pārtikai”)**		Bakterioloģiska	Komisijas Regula 2160/2003 (17.11.2003.) Komisijas Regulas (ES) 1190/2012 (12.12.2012.) pielikums Komisijas Regula (ES) 2019/268 MK not. Nr. 604 (24.10.2023.)

2.2.1.10. Citas mājputnu sugas - pīles, paipalas, pērļu vistas, zosis u.c. PVD reģistrētajās mājputnu novietnēs - PAŠKONTROLE

N.p.k.	Mājputnu suga, kategorija	Slimība	Diagnostiskie izmeklējumi			Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
1.	**Mājputni, no kuriem iegūst pārtikas olas nelielos apjomos un tiešai piegādei galapatērētājam (izņemot vistas)**	**Salmonelozes** ierosinātāji, kuri ir bīstami cilvēku veselībai (*Salmonella* Typhimurium*;* *Salmonella* Enteritidis u.c.)	Divas reizes gada laikā ar vismaz triju mēnešu, bet ne vairāk kā sešu mēnešu intervālu, nodrošina paškontroles parauga ņemšanu katrā mājputnu saimē. Ja divas vai vairākas mājputnu sugas vai to šķirnes ir nošķirtas cita no citas atsevišķās āra mītnēs, kas nepieļauj pārējo putnu piekļūšanu, un tajās ir atsevišķs aprīkojums, kas nav tiešā kontaktā ar citā mītnē esošajiem mājputniem, ir pieļaujams ņemt paraugu no ne vairāk kā 10 āra mītnēm un izveidot vienu paškontroles kopparaugu.	Fekāliju kopparaugi, bahilu paraugi u.c.	Bakterioloģiska	MK not. Nr. 604 (24.10.2023.)
	Kaušanai paredzētās zosis, pīles u.c. mājputni nelielos apjomos un tiešai piegādei galapatērētājam (izņemot vistas un tītarus)	**Salmonelozes** ierosinātāji, kuri ir bīstami cilvēku veselībai (*Salmonella* Typhimurium*;* *Salmonella* Enteritidis u.c.)	Vienu reizi sešos mēnešos nodrošina viena paškontroles parauga ņemšanu vienā novietnes mājputnu saimē 15 dienu laikā pirms plānotās mājputnu nosūtīšanas uz kautuvi	Fekāliju kopparaugi, bahilu paraugi u.c.	Bakterioloģiska	MK not. Nr. 604 (24.10.2023.)

2.2.1.11. Atzītie zooloģiskie dārzi (saskaņā ar 2017. gada 3. janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 17)

N.p.k.	Slimība	Dzīvnieku suga	Diagnostiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	**Zirgu infekciozā anēmija**[4] */Anaemia infectiosa equorum/*	Visa vecuma zirgu dzimtas dzīvnieki	Aizdomu gadījumos	Asins serums	Seroloģiska – IDR vai ELISA	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr. 40 (10.01.2012.)
2.	**Govju enzootiskā leikoze**[4] */Leucosis enzootica boum/*	Liellopi no 24 mēnešu vecuma novietnēs, kurām piešķirts GEL brīvais statuss	Ne mazāk kā 20% no valstī reģistrētām liellopu novietnēm, kurām ir GEL brīvais statuss un atrodas govju sugas dzīvnieki, kas vecāki par 24 mēnešiem; 2024.gadā jāizmeklē ~ 2494 novietnēs 100% govju sugas dzīvnieku, kas vecāki par 24 mēnešiem	Asins serums	ELISA	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr.880 (15.11.2011.), 18.3. un 24.[1] 4.1. punkts EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 IV pielikuma I daļa EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 IV pielikums, III daļa, 2.nodaļa 2.iedaļa
3.	**Govju bruceloze**[4] */Brucellosis/ (*ierosinātājs *Brucella abortus, B. melitensis, B. suis)*	Liellopi no 24 mēnešu vecuma novietnēs, kurām piešķirts brucelozes brīvais statuss	Nosakot valstī slimības izplatību 0,2% govju novietņu ar 95% ticamību; 2024.gadā jāizmeklē ~ 1579novietnēs 100% govju sugas dzīvnieku, kas vecāki par 24 mēnešiem	Asins serums	RBR, KSR, AR, ELISA	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr.881 (18.12.2012.) 28. punkts EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 I pielikuma I daļas 1.nodaļa EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 IV pielikuma I daļas 3.nodaļas 2.iedaļa
4.	**Bruceloze**[4] /Brucellosis/ (ierosinātājs *Brucella abortus, B. melitensis, B. suis*)	Aitu, kazu sugas dzīvnieki no 6 mēnešu vecuma brīvajās novietnēs	vismaz 5% no aitu, kazu populācijas valstī	Asins serums	Seroloģiska – RBR, KSR	Vakcinācija aizliegta	MK noteikumi Nr.988 (20.12.2011.) 2.1. nodaļa EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 IV pielikuma I daļas 4.nodaļas 2.iedaļas prasības

							EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 I pielikuma I daļas 2.nodaļa
5.	**Bruceloze** */Brucellosis/* (ierosinātājs *Brucella abortus, B. melitensis, B. suis*) Brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusa iegūšanai	Sivēnmātes un uzmeklētājkuiļi 1x 2 gados 100% dzīvnieku	1x 2 gados 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska - RBR	Vakcinācija aizliegta	MK noteikumi Nr.63 (29.01.2013.)
		Vaislas jauncūkas	Pirms pirmās lecināšanas vai sēklošanas - 100% dzīvnieku				
		Vaislas kuiļi	1x gadā 100% dzīvnieku, bet ne mazāk kā vienu kontroles paraugu gadā				
		Iežogotā platībā turētas meža cūkas	1x gadā 1% dzīvnieku				
	Bruceloze */Brucellosis/* (ierosinātājs *Brucella abortus, B. melitensis, B. suis*) Brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusa saglabāšanai	Vaislas kuiļi	1x gadā 100% dzīvnieku				
		Sivēnmātes	Izmeklē 1x gadā saskaņā ar šī plāna 6. pielikumu				
		Iežogotā platībā turētas meža cūkas	1x gadā 1% dzīvnieku, bet ne mazāk kā vienu kontroles paraugu gadā				
6.	**Patologanatomiskās sekcijas infekcijas slimību aizdomu gadījumos**	Dažādu sugu dzīvnieki	Pēc nepieciešamības - visu gadu	Atbilstošais bioloģiskais materiāls	Izmeklējumam atbilstoša metode		MK noteikumi Nr. 17 (03.01.2017.) 31. punkts

2.2.2. OBLIGĀTĀS PROFILAKTISKĀS VAKCINĀCIJAS

N. p.k.	Slimība	Dzīvnieki	Vakcinācija		Pamatojums
			Vakcīna	Biežums un apjoms	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	**Trakumsērga** */Rabies/*	**Suņi un kaķi, mājas (istabas) seski**	specifiska vakcīna	Trīs mēnešu vecumā, turpmākā revakcinācija - saskaņā ar vakcīnas ražotāja veterināro zāļu lietošanas instrukcijā noteikto kārtību	Veterinārmedicīnas likuma 59.panta 14.apakšpunkts
2.	**Ņūkāslas slimība**[6] */ Morbus Newcastle /*	**PVD reģistrētajās mājputnu novietnēs** [7]	specifiska vakcīna	Saskaņā ar vakcīnas lietošanas instrukciju	Ņūkāslas slimības vīruss Latvijā cirkulē savvaļas putnu (baložu) populācijā

2.3. REKOMENDĀCIJAS DZĪVNIEKU ĪPAŠNIEKIEM

2.3.1. Ieteicamie diagnostiskie izmeklējumi atsevišķu sugu dzīvniekiem

N. p.k.	Dzīvnieku suga	Diagnostiskie izmeklējumi uz:
1.	**Govis**	- Paratuberkulozi (īpaši vaislas buļļiem) - Tuberkulozi - Govju virusālo diareju (īpaši vaislas buļļiem) - Infekciozo rinotraheītu – pustulozo vulvovaginītu (īpaši vaislas buļļiem) - Govju trihomonozi (vaislas buļļiem) - Govju respiratoro sincitiālo vīrusu - Parazītu klātbūtni
2.	**Cūkas**	- Cūku reproduktīvo respiratoro sindromu - Cūku infekciozo atrofisko rinītu - Tuberkulozi - Aujeski slimību - Mikoplazmozi (cūku enzootisko pneimoniju) - Cūku cirkovīrusa infekciju - Cūku parvovirusālo infekciju - Parazītu klātbūtni
3.	**Zirgi**	- Rinopneimoniju - Zirgu infekciozā anēmija - Zirgu virusālo arterītu - Parazītu klātbūtni
4.	**Aitas**	- Maedi-Visna slimību - Parazītu klātbūtni (īpaši moneziozi) - Listeriozi (īpaši aborta gadījumā, ja dzīvnieki nav vakcinēti) - Infekciozo epididimītu
5.	**Kazas**	- Kazu artrītu-encefalītu - Parazītu klātbūtni
6.	**Putni**	- Parazītu klātbūtni
7.	**Zivis**	- Parazītu klātbūtni

8.	**Bites**	- Eiropas peru puvi - Amerikas peru puvi - Akarapidozi - Nozematozi - Varrozi
9.	**Kažokzvēri**	- Trihinelozi (seroloģiski) - Ūdeļu aleuta slimību - Parazītu klātbūtni
10.	**Kaķi**	- Toksoplazmozi
11.	**Suņi**	- Toksoplazmozi

2.3.2. Ieteicamās profilaktiskās vakcinācijas atsevišķu sugu dzīvniekiem

N. p.k.	Dzīvnieku suga	Profilaktiskās vakcinācijas pret
1.	**Govis**	- Infekciozo rinotraheītu – pustulozo vulvovaginītu (tikai ar marķētām vakcīnām) - Govju virusālo diareju - Govju respiratoro sincitiālo infekciju - Paragripu-3 - Kailo ēdi
2.	**Cūkas**	- Cūku reproduktīvo respiratoro sindromu ganāmpulkos, kuros izdala seroloģiski pozitīvus dzīvniekus - Cūku parvovirusālo infekciju - Cūku infekciozo atrofisko rinītu ganāmpulkos, kuros izdala seroloģiski pozitīvus dzīvniekus - Cūku sarkanguļu - Cūku cirkovīrusu infekciju - Mikoplazmozi (cūku enzootiskā pneimonija)
3.	**Zirgi**	- Zirgu gripu (sporta zirgiem skat. LJF un FEI noteikumus par vakcinācijas biežumu) - Stingumkrampjiem (*Tetanus*) - Rinopneimoniju (īpaši vaislas ķēvēm)
4.	**Putni**	- Ņūkāslas slimību - Gamboro slimību - Mareka slimību - Infekciozo bronhītu - Infekciozo laringotraheītu - Infekciozo encefalomielītu - Reovīrusa infekciju - Salmonelozi
5.	**Truši**	- Miksomatozi - Trušu hemorāģisko slimību - Pasterelozi
6.	**Kažokzvēri**	- Gaļēdāju mēri - Ūdeļu virusālo enterītu - Botulismu - Salmonelozi
7.	**Kaķi**	- Kalicivīrusālo infekciju - Rinotraheītu - Panleikopēniju

8.	**Suņi**	- Parvovirozi - Leptospirozi - Gaļēdāju mēri - Infekciozo hepatītu

2.3.3. Ieteicamie papildus pasākumi

Dzīvnieku īpašniekiem konsultējoties ar praktizējošo veterinārārstu jāizvērtē un jānodrošina attiecīgajai dzīvnieku sugai un vecumam atbilstošas apstrādes ar mikroelementiem, vitamīniem un līdzekļiem pret ektoparazītiem un endoparazītiem.

2.4. DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS PASĀKUMI KAUTUVĒS, PAR KURU IZPILDI ATBILDĪGS PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS

Uzraudzība par valsts budžeta līdzekļiem

Valsts uzraudzības pasākumu darba izpildītāji ir **valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvēs**

Dzīvnieki	Slimība un izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
Govis, cūkas	**Tuberkuloze** (*Mycobacterium tuberculosis complex* infekcija, ierosinātājs - *M. bovis, M. caprae, M. tuberculosis*) Nokautie dzīvnieki, kam pirmskaušanas apskatē vai pēckaušanas veterinārajā ekspertīzē konstatē slimībai raksturīgas pazīmes vai patoloģiskas izmaiņas	neierobežots	Audi un orgāni ar patoloģiskām izmaiņām, īpaši – mezenteriālie limfmezgli	Bakterioloģiska	MK noteikumi Nr.298 (18.04.2006.) EK Regulas (ES) 2019/624 8.pants (c) EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 33.pants un 37.pants 1d) EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 21.un 24.pants EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 II pielikuma I daļa
Govis	**Govju sūkļveida encefalopātija (GSE)** / *Encephalopathyae spongiformium boum /* a)visas nobeigušās govis vecākas par 48 mēnešiem; b)visas piespiedu kārtā ārpus kautuves nokautās govis vecākas par 48 mēnešiem; c)visas govis vecākas par 48 mēnešiem, kurām pirmskaušanas apskates laikā konstatētas klīniskās pazīmes; d)visu vecumu klīniski uz GSE aizdomīgi govju sugas dzīvnieki; e)visas govis, kuras nogalinātas GSE apkarošanas laikā	neierobežots	Smadzeņu stumbrs Galva slimības aizdomu gadījumos	IFA Biorad TeSeE vai histoloģiska, Prionics WB, imūnhistoķīmiska, IDEXX HerdChek	Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 III pielikuma A nodaļas I daļa; EK Lēmums 2013/76/ES 1.pants; Ministru kabineta noteikumu Nr.275 (17.04.2012.) 28^1.punkts EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 29.pants un 37.panta 1b)
Aitas, kazas	**Skrepi slimība** */Scrapie/* a) visas aitas/kazas, nobeigušās vai nogalinātas vecākas par 18 mēnešiem vai tās, kurām nomainījušies priekšzobi;	neierobežots	Smadzeņu stumbrs Galva slimības aizdomu gadījumos	IFA Biorad TeSeE vai histoloģiska, Prionics WB, imūnhistoķīmiska,	Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 III pielikuma A nodaļas II daļa; Ministru kabineta noteikumu Nr.275 (17.04.2012.) 28^1.punkts

	b) visu vecumu uz skrepi klīniski aizdomīgas aitas un kazas; c) visas aitas/kazas, kuras nogalinātas skrepi slimības un TSE apkarošanas laikā			IDEXX HerdChek	EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 29.pants un 37.panta 1b)
Govis, aitas, kazas, cūkas	**Bruceloze** */Brucellosis/* *(ierosinātājs Brucella abortus, B. melitensis, B. suis)* Dzīvnieki, kas iespējami slimi vai inficēti ar brucelozi (t.sk. aborta gadījumi)	neierobežots	Patoloģiskais materiāls (abortēts auglis, placenta, nedzīvi dzimis, u.c.)	Bakterioloģiska Audi un orgāni ar patoloģiskām izmaiņām, īpaši – mezenteriālie limfmezgli	MK noteikumi Nr.881 (18.12.2012.) 21.punkts MK noteikumi Nr.988 (20.12.2011.) 19.punkts MK noteikumi Nr.63 (29.01.2013.) 8.un 15.punkts EK Deleģētā Regula (ES)2020/689 21.un 24.pants EK Īstenošanas Regula (ES)2021/620 I pielikuma I daļas 1.nodaļa EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 34.pants un 37.panta 1d)

Govis, aitas, kazas	**Govju venēriskā kampilobakterioze** (ierosinātājs - *Campylobacter fetus subsp. venerealis*) /*Campylobacteriosis*/ Dzīvnieki, kas iespējami slimi vai inficēti ar kampilobakteriozi (t. sk. aborta gadījumi)	neierobežots	Patoloģiskais materiāls (abortēts auglis, placenta, nedzīvi dzimis, u.c.)	Bakterioloģiska	MK noteikumi Nr.507 (24.07.2012.) 6., 10.punkts EK Īstenošanas regula (ES) 2018/1882 EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 29.pants un 37.panta 1d)
Govis	**Govju enzootiskā leikoze** */Leucosis enzootica boum/* Nokautie dzīvnieki, kam pirmskaušanas apskatē vai pēckaušanas veterinārā ekspertīzē konstatē slimībai raksturīgas pazīmes vai patoloģiskas izmaiņas	neierobežots	Jaunveidojumi (audzēji)	Histoloģiska	MK noteikumi Nr.880 (15.11.2011.) EK Deleģētā Regula (ES) 2020/689 21.un 24.pants EK Īstenošanas Regula (ES) 2021/620 IV pielikuma I daļa EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 37.pants 1d)
Zirgi	**Zirgu ļaunie ienāši** /Malleus/ Dzīvnieki, kuriem pirmskaušanas apskatē vai pēckaušanas veterinārā ekspertīzē konstatē slimībai raksturīgas pazīmes vai patoloģiskas izmaiņas, vai, ja dzīvnieks pēdējo 90 dienu laikā ir ievests no kādas trešās valsts	neierobežots	Asinis, limfmezgli, audi un orgāni ar patoloģiskām izmaiņām, iztecējumi no deguna vai vidējā plaknē pāršķeļot galvu un izgriežot deguna starpsienu, trahejas, balsenes, deguna dobumu, blakusdobumu un to atzarojumu gļotādu rūpīgi pārbauda	Seroloģiska – KSR, Bakterioloģiska	EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 32.pants un 37.panta 1d) EK Deleģētā Regula (ES)2020/687
Visas sugas	**Dzīvnieku slimību noteikšana attiecībā uz kurām Regulā (ES) 2016/429 ir noteikti dzīvnieku veselības noteikumi**	neierobežots	Dzīvnieks vai tā liemenis un iekšējie orgāni	Pirmskaušanas apskatē vai pēckaušanas veterinārā ekspertīzē konstatē slimībai raksturīgas pazīmes vai patoloģiskas izmaiņas	Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/429 EK Īstenošanas regula (ES) 2019/627 37.panta 1d)

2.5. DZĪVNIEKU ĪPAŠNIEKU/ TURĒTĀJU ATBILDĪBĀ ESOŠIE DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU UZRAUDZĪBAS PASĀKUMI KAUTUVĒS

Izmaksas par šo pasākumu izpildi sedz dzīvnieku īpašnieki/turētāji

Valsts uzraudzības pasākumu darba izpildītāji ir **valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvēs**

Dzīvnieki	Slimība un izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Pamatojums
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
Govis, cūkas, aitas, kazas, savvaļas sugu dzīvnieki	**Cisticerkoze /** *Cysticercosis/* **Ehinokokoze** */ Ehinococcosis/*	100% dzīvnieku	Dzīvnieka liemenis, orgāni	Pēckaušanas veterinārā ekspertīze	EK Regula (ES) 2019/627 30.pants un 37.panta 1d)
Mājas cūkas, savvaļas cūkas, zirgi, bebri	**Trihineloze** */Trichinelosis/*	100% dzīvnieku	Diafragmas kājiņas	Laboratoriski, paraugu hidrolīze ar magnētiskā maisītāja izmantošanu	EK Regula 1375/2015 EK Regula (ES) 2019/627 31.pants un 37.panta 1d)

P I E L I K U M I

Pielikums Nr. 1

STEIDZAMI ZIŅOJAMĀS SLIMĪBAS
saskaņā ar EK Īstenošanas Regulu (ES) 2020/2002

mutes un nagu sērga
govju mēra vīrusa infekcija
Rifta ielejas drudža vīrusa infekcija
nodulārā dermatīta vīrusa infekcija
kontagiozā govju pleiropneimonija (*Mycoplasma mycoides* subsp. *mycoides* SC infekcija)
aitu un kazu bakas
mazo atgremotāju mēra vīrusa infekcija
kazu kontagiozā pleiropneimonija
Āfrikas zirgu mēris
zirgu ļaunie ienāši (*Burkholderia mallei* infekcija)
klasiskais cūku mēris
Āfrikas cūku mēris
augsti patogēniskā putnu gripa
Ņūkāslas slimības vīrusa infekcija, izņemot gadījumus, kad to diagnosticē: — *Columbiformes*, ja vien tos netur kā mājputnus, vai — sarakstā norādīto sugu savvaļas dzīvniekiem
trakumsērgas vīrusa infekcija
epizootiskās hemorāģiskās slimības vīrusa infekcija
Sibīrijas mēris
tripanosomoze (*Trypanosoma evansi*)
Ebolas vīrusslimība
zirgu infekciozā anēmija
vaislas sērga
Venecuēlas zirgu encefalomielīts
Aethina tumida (mazās stropu vaboles) invāzija
Tropilaelaps spp. invāzija
Batrachochytrium salamandrivorans infekcija
Japānas encefalīts
Rietumnīlas drudzis
zirgu encefalomielīts (austrumu un rietumu)
epizootiskā hematopoētiskā nekroze
Mikrocytos mackini infekcija
Perkinsus marinus infekcija
Tauras sindroma vīrusa infekcija
dzeltenās galvas vīrusa infekcija
govju, aitu un kazu bruceloze *(Brucella abortus, B. melitensis, B. suis* infekcija)
tuberkuloze *(Mycobacterium tuberculosis* kompleksa (*M. bovis, M. caprae, M. tuberculosis* (MTBC)) infekcija)
govju enzootiskā leikoze (GEL)
infekciozā katarālā drudža vīrusa infekcija (1.–24. serotips) pēc serotipa

REĢISTRĒJAMĀS SLIMĪBAS
saskaņā ar EK Īstenošanas Regulu (ES) 2018/1882 un
Pasaules dzīvnieku veselības organizācijas (OIE) slimību sarakstu
(šeit nav iekļautas steidzami ziņojamās slimības, taču tās arī tiek ziņotas un pēc tam reģistrētas)

Dažādu sugu sauszemes dzīvniekiem kopējas slimības:
Aujeski slimība
paratuberkuloze
Kū drudzis (Q drudzis)
Krimas-Kongo hemorāģiskais drudzis
kriptosporidioze
cisticerkoze
dermatofiloze
ehinokokoze
ūdenssirds slimība
Hendras vīruss
leptospiroze
Jaunās pasaules skrūvtārpa slimība *(Cochliomyia hominivorax)*
Vecās pasaules skrūvtārpa slimība *(Chrysomya bezziana)*
trihineloze
tularēmija
vezikulārais stomatīts
bruceloze (cūku)
Govju slimības:
govju vīrusālā diareja
govju infekciozais rinotraheīts/infekciozais pustulozais vulvovaginīts
govju kampilobakterioze
trihomonoze
govju anaplazmoze
govju cisticerkoze *(C.jejuni, C.coli)*
govju babezioze
govju spongiformā enecefalopātija (GSE)
hemorāģiskā septicēmija (pastereloze)
ļaundabīgais katarālais drudzis
teilerioze
tripanosomoze
Zirgu slimības:
zirgu vīrusālā arterīta infekcija
ķēvju kontagiozais metrīts
zirgu epizootiskais limfangīts
zirgu gripa
zirgu piroplazmoze
zirgu vīrusālā rinopneimonija (vīrusa 1.tips)
Aitu un kazu slimības:
infekciozais epididimīts (*Brucella ovis*)
robežslimība
kazu artrīts-encefalīts
kontagiozā agalaktija

aitu enzootiskais aborts
Maedi-visna slimība
aitu Nairobi slimība
aitu hlamidioze
aitu adenomatoze (plaušu adenokarcinoma)
salmoneloze
skrepi slimība
Cūku slimības:
cūku reproduktīvais un respiratorais sindroms (CRRS)
cūku atrofiskais rinīts
cūku gripas A vīruss
Nipah vīrusa encefalīts
cūku cisticerkoze
cūku epidēmiskā diareja
cūku gripa
cūku vezikulārā slimība
cūku transmisīvais gastroenterīts
Putnu slimības:
mazpatogēniskās putnu gripas vīrusu infekcija
putnu infekciozais bronhīts
putnu infekciozais laringotraheīts
putnu mikoplazmoze (*Mycoplasma gallisepticum, M. meleagridis, M. synoviae*)
putnu tuberkuloze
putnu hlamidioze
pīļu virusālais enterīts
pīļu virusālais hepatīts
putnu holēra
putnu bakas
infekciozais bursīts (Gumboro slimība)
Mareka slimība
tītaru rinotraheīts
putnu encefalomielīts
Trušu slimības:
miksomatoze
trušu hemorāģiskā slimība
Bišu slimības:
Amerikas peru puve
varroze *(Varroa* spp. invāzija)
bišu nozematoze
bišu akarapidoze
Eiropas peru puve
Citu sauszemes dzīvnieku slimības:
Bunya virusālās slimības (izņemot Rifta ielejas drudzi un Krimas-Kongo hemorāģisko drudzi)
kamieļu bakas
kampilobakterioze *(C.jejuni, C.coli)*
leišmanioze
listerioze *(L.monocytogenes)*
Dienvidaustrumu respiratorais sindroms (MERS)

Šmallenberga slimība
kašķis (*mange*)
toksoplazmoze *(T.gondii)*
verocitotoksiskais *Escherichia coli*
transmisīvās zoonozes no cilvēkveidīgiem pērtiķiem
Ūdensdzīvnieku slimības:
Zivju slimības:
vīrusālā hemorāģiskā septicēmija
infekciozā hematopoētiskā nekroze
inficēšanās ar lašu infekciozās anēmijas vīrusu, kura genotipa izteikti polimorfiskajā reģionā (*HPR*) ir delīcijas
Koiju herpesvīrusa slimība
karpu tūskas vīruss
epizootiskais čūlu sindroms
girodaktiloze *(G.salaris)*
sarkano jūras plaužu iridovirālā slimība
lašu alfa vīrusu infekcija
karpu pavasara virēmija
tilapiju ezera vīrusa slimība
Vēžveidīgo slimības:
balto plankumu sindroma vīrusa infekcija
akūtā hepatopankreātiskā nekrozes slimība
upes vēžu mēris
desmitkāju vēžveidīgo *iridescent* vīruss 1
Enterocytozoon hepatopenaei
infekciozā hipodermālā un hepatopoētiskā nekroze
infekciozā mionekroze
nekrotiskais hepatopankreatīts
baltās astes slimība
Molusku slimības:
Bonamia exitiosa infekcija
Bonamia ostreae infekcija
Marteilia refringens infekcija
Abalone herpesvīrusa slimība
perkinsose *(P.marinus, P.olseni)*
kalstošais abalone sindroms

Pielikums Nr. 2

VADLĪNIJAS GOVJU PIENA PARAUGU NOŅEMŠANA DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU SEROLOĢISKAI DIAGNOSTIKAI

Piena paraugu iegūšanā, komplektēšanā, iepakošanā un nosūtīšanā uz veterinārajām laboratorijām jāievēro vairāki nosacījumi:

1. piena paraugus noņem izmeklēšanai uz tām slimībām, kurām laboratorijā ir apstiprinātas diagnostiskās metodes;
2. piena paraugi jānoņem un laboratorijās jāiesūta tīros, ķīmiski neitrālos, **vienreizējas lietošanas**, apmēram 30 ml tilpuma plastmasas trauciņos vai stobriņos, kas sertificēti bioloģisku produktu iepakošanai, ar skrūvējamu vai blīvi aizspiežamu vāciņu (piemēram, piena pārraudzības izmeklējumu trauciņos);
3. laboratorijās var iesūtīt 3 veida piena paraugus (paraugu veidu pareizi nosaucot pavaddokumentā!):
   - **<u>individuālu piena paraugu</u>** - piena paraugu no vienas laktējošas govs,
   - **<u>fermā apvienotu piena paraugu</u>** (angliski *pool of milk*) - paraugu, kas iegūts fermā apvienojot **līdz 50** (!) laktējošu govju **vienāda apjoma** (!) piena paraugus, lai nepārsniegtu diagnostikai izmantojamo reaģentu jutības indeksu (t.i., 1:50). Paraugs jāsagatavo ļoti precīzi - no katra dzīvnieka jāņem ***vienāds*** piena parauga daudzums, iegūtais apvienotais piena paraugs rūpīgi jāsamaisa un uz laboratoriju jānosūta ne vairāk kā 30 ml apvienotā piena,
   - **<u>koppiena paraugu no piena uzglabāšanas cisternas</u>** (angliski *bulk tank milk*) - saimniecībās, kurās ir **līdz 10** laktējošām govīm;
4. paraugi laboratorijās jāiesūta ne vēlāk kā 48 stundu laikā, uzglabājot no +2 līdz +8°C temperatūrā. Ja šādu uzglabāšanas režīmu nav iespējams nodrošināt, tad jālieto konservants (konservanta aktīvā viela - 2-brom-2-nitropropān-1,3-diols) saskaņā ar konservanta lietošanas instrukciju (ja paraugi konservēti, tas jānorāda pavadrakstā!);
5. slaukšanas reizei (rīta, pusdienas vai vakara) nav ietekme uz antivielu līmeni pienā;
6. pirms parauga noņemšanas noslauc pirmās piena strūklas;
7. piena paraugi izmeklēšanai uz leikozi u.c. infekcijas slimībām nav derīgi no govīm 2 nedēļas pirms cietlaišanas un 2 nedēļas pēc atnešanās, kā arī no govīm ar piena dziedzeru iekaisumiem.

Ja piena paraugam iegūts pozitīvs vai aizdomīgs rezultāts, atkārtotai izmeklēšanai jāiesūta asins paraugs (ja pozitīvs vai aizdomīgs rezultāts iegūts fermā apvienotajam piena paraugam, tad jāiesūta asins paraugi no katra šādas grupas dzīvnieka).

Pielikums Nr. 3

PARAUGU NOŅEMŠANAS KĀRTĪBA SALMONELOZES[8] LABORATORISKAJAI DIAGNOSTIKAI VISTU (*GALLUS GALLUS*) NOVIETNĒS

1. Vaislai audzējamo vistu novietnēs paraugus noņem:

1.1. vienu dienu veciem cāļiem[9]:

- noskalojumus no konteineru iekšējām virsmām, kuros cāļi piegādāti uz novietni;
- izmeklējamo materiālu no cāļiem, kas nobeigušies pārvešanas laikā;

1.2. jaunputniem 4 nedēļu vecumā katrai saimei (mītnei): fekāliju kopparaugus;

1.3. jaunputniem 2 nedēļas pirms dēšanas cikla uzsākšanas katrai saimei (mītnei): fekāliju kopparaugus.

Vietu skaits putnu mītnē, no kurām tiek ņemti fekāliju paraugi kopparauga[10] izveidošanai

Putnu skaits mītnē	Vietu skaits putnu mītnē, no kurām tiek ņemti fekāliju paraugi
1-24	tikpat, cik putni, bet ne vairāk kā 20
25-29	20
30-39	25
40-49	30
50-59	35
60-89	40
90-199	50
200-249	100
250-349	200
350-449	220
450-799	250
800-999	260
1000 un vairāk	300

2. Pieaugušu vaislas vistu novietnēs paraugus noņem katrā vistu saimē (mītnē) katru trešo nedēļu:

2.1. brīvās turēšanas gadījumā:

-divus 300g smagus fekāliju kopparaugus;
vai
- piecus pārus bahilu/„zeķu", no kuriem veido divus bahilu pāru koppraugus;
vai
- vienu pāri bahilu un vienu putekļu paraugu (lai paņemtu putekļu paraugu, ir jāizmanto viena vai vairākas samitrinātas auduma salvetes, kuru kopējā virsma ir vismaz 900 cm^2),
vai
- daudzlīmeņu kūtī vai kūtī, kur tiek izmantots mēslu transportieris - vienu pāri bahilu un divus auduma salvešu koppraugus, kur katrs sastāv no vismaz četrām auduma salvetēm, kur katras salvetes virsma ir vismaz 900 cm^2 un kas samitrinātas, izmantojot attiecīgus šķīdumus (piemēram, 0,8 % nātrija hlorīda šķīdumu, 0,1 % peptona šķīdumu sterilā, dejonizētā ūdenī, sterilu ūdeni vai citu PVD apstiprinātu šķīdumu), auduma salvetes paraugs jāņem no pēc iespējas lielāka virsmas laukuma pie visu pieejamo fekāliju lenšu izvada, pēc to darbināšanas, pārliecinoties, ka katra salvete no abām pusēm ir pārklāta ar fekāliju materiālu.

2.2. turot vistas sprostos, atkarībā no fekāliju savākšanas veida:

- katrā mītnē - divus 150g smagus fekāliju kopparaugus. Kopparaugu izveidei ņem fekālijas no visiem mēslu transportieriem pēc mēslu iekārtas darbināšanas;
vai
- katrā mītnē - divus 150g smagus fekāliju kopparaugus. Kopparaugu izveidei ņem fekālijas no visiem skrēperiem pēc mēslu iekārtas darbināšanas;
vai
- katrā mītnē - divus 150g smagus fekāliju kopparaugus. Koppaugu izveidei ņem fekālijas no visām mēslu šahtām vismaz no 60 dažādām vietām;
vai

- nepietiekamu fekāliju gadījumā, vismaz četras auduma salvetes, kur katras salvetes virsma ir vismaz 900 cm^2 un kas samitrinātas, izmantojot attiecīgus šķīdumus (piemēram, 0,8 % nātrija hlorīda šķīdumu, 0,1 % peptona šķīdumu sterilā, dejonizētā ūdenī, sterilu ūdeni vai citu PVD apstiprinātu šķīdumu), paraugs jāņem no pēc iespējas lielāka virsmas laukuma pie visu pieejamo lenšu izvada, pēc to darbināšanas, pārliecinoties, ka katra salvete no abām pusēm ir pārklāta ar fekāliju materiālu no transportiera vai skrēpera.

2.3. šādi paraugi jāņem arī vaislas vistu novietnēs, kurās ir mazāk par 250 putniem.
2.4. oficiālo[11] paraugu noņemšana – divas reizes dēšanas cikla laikā katrā pieaugušajā vaislas vistu saimē (mītnē) 2. punktā minēto paraugu noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori, starp abām reizēm ievērojot pietiekami ilgu intervālu:

3. Inkubatorā paraugus noņem ik pēc divām nedēļām, nodrošinot, ka tiek paņemts viens kopparaugs no katras vaislas vistu saimes (mītnes), no kuras olas ir ievietotas inkubatorā:

3.1. ņem vienu kopparaugu, kurš izveidots no redzami notraipīta materiāla (piem., lignīna u.c.), kas bijis ievietots kastēs un izlases veidā ņemts no piecām atsevišķām kastēm inkubatorā vai kurš ņemts no vairākām vietām inkubatorā ar kopējo platību vismaz 1 m^2;
vai
3.2. ņem vienu kopparaugu ar vienu vai vairākām samitrinātām auduma salvetēm ar 900 cm^2 lielu virsmu - paraugs jāņem uzreiz pēc cāļu izņemšanas no vismaz piecu inkubatora grozu dibena virsmas vai no dūnām, kas ņemtas no piecām vietām inkubatorā, ieskaitot grīdu. Jānodrošina, ka tiek paņemts vismaz viens paraugs no katras vaislas vistu saimes (mītnes), no kuras olas ir ievietotas inkubatorā;
vai
3.3. ņem vienu 250 g smagu kopparaugu, kurš izveidots no saplīsušu olu čaumalām, kuras ņemtas no 25 atsevišķiem groziem inkubatorā, katrā grozā paņemot vismaz 10g saplīsušu olu čaumalu;
3.4. **oficiālo[11] paraugu noņemšana** – katru 16. nedēļu 3.1. vai 3.2., vai 3.3. punktā minēto paraugu noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

Ja no vienas vaislas vistu saimes (mītnes) inkubatorā ir ievietotas vairāk par 50 000 olām, tad papildus jāņem otrais kopparaugs. Kopparaugā proporcionāli ietver materiālu no visiem inkubatoriem.

4. Dējējvistu novietnēs, kurās ir līdz 350 putniem un no kurām iegūst pārtikas olas nelielos apjomos un tiešai piegādei galapatērētājam, paraugus noņem:

4.1. Divas reizes gada laikā ar vismaz triju mēnešu, bet ne vairāk kā sešu mēnešu intervālu, nodrošina paškontroles parauga ņemšanu katrā mājputnu saimē. Ja divas vai vairākas mājputnu sugas vai to šķirnes ir nošķirtas cita no citas atsevišķās āra mītnēs, kas nepieļauj pārējo putnu piekļūšanu, un tajās ir atsevišķs aprīkojums, kas nav tiešā kontaktā ar citā mītnē esošajiem mājputniem, ir pieļaujams ņemt paraugu no ne vairāk kā 10 āra mītnēm un izveidot vienu paškontroles kopparaugu.

4.2. oficiālo[11] paraugu noņemšana – vienu reizi gadā dējējvistu novietnē katrā vistu saimē (mītnē) 4.1. punktā minēto paraugu noņemšanu veic **valsts veterinārie inspektori**. Ja oficiālais paraugs ņemts paškontroles parauga ņemšanas laikposmā, tas aizstāj paškontroles paraugu.

5. Dējējvistu novietnēs, kurās ir vairāk par 350 putniem un no kurām iegūst pārtikas olas, paraugus noņem:

5.1. vienu dienu veciem putniem (kā 1.1. punktā);
5.2. jaunputniem 2 nedēļas pirms dēšanas cikla uzsākšanas – fekāliju kopparaugus;
5.3. dēšanas cikla laikā ņem paraugus – katru 15. nedēļu katrā vistu saimē (pirmo reizi paraugi jāņem 24±2 nedēļu vecumā):

5.3.1. brīvās turēšanas gadījumā:
- divus pārus bahilu/„zeķu", no katras mītnes, kurā uzturas putni;
vai
- daudzlīmeņu kūtī vai kūtī, kur tiek izmantots mēslu transportieris - vienu pāri bahilu un vienu auduma salvešu koppraugu, kas sastāv no vismaz četrām auduma salvetēm, kur katras salvetes virsma ir vismaz 900 cm^2 un kas samitrinātas, izmantojot attiecīgus šķīdumus (piemēram, 0,8 % nātrija hlorīda šķīdumu, 0,1 % peptona šķīdumu sterilā, dejonizētā ūdenī, sterilu ūdeni vai citu PVD apstiprinātu šķīdumu), auduma salvetes paraugs jāņem no pēc iespējas lielāka virsmas laukuma pie visu pieejamo fekāliju lenšu izvada, pēc to darbināšanas, pārliecinoties, ka katra salvete no abām pusēm ir pārklāta ar fekāliju materiālu.

5.3.2. turot vistas sprostos, atkarībā no fekāliju savākšanas veida:
- katrā mītnē - divus 150g smagus fekāliju kopparaugus. Kopparaugu izveidei ņem fekālijas no visiem mēslu transportieriem pēc mēslu iekārtas darbināšanas;
vai

- katrā mītnē - divus 150g smagus fekāliju kopparaugus. Kopparaugu izveidei ņem fekālijas no visiem skrēperiem pēc mēslu iekārtas darbināšanas;
vai
- katrā mītnē - divus 150g smagus fekāliju kopparaugus. Koppaugu izveidei ņem fekālijas no visām mēslu šahtām vismaz no 60 dažādām vietām;
vai
- nepietiekamu fekāliju gadījumā, vismaz četras auduma salvetes, kur katras salvetes virsma ir vismaz 900 cm^2 un kas samitrinātas, izmantojot attiecīgus šķīdumus (piemēram, 0,8 % nātrija hlorīda šķīdumu, 0,1 % peptona šķīdumu sterilā, dejonizētā ūdenī, sterilu ūdeni vai citu PVD apstiprinātu šķīdumu), paraugs jāņem no pēc iespējas lielāka virsmas laukuma pie visu pieejamo lenšu izvada, pēc to darbināšanas, pārliecinoties, ka katra salvete no abām pusēm ir pārklāta ar fekāliju materiālu no transportiera vai skrēpera. Auduma salvetes apvieno divos kopparaugos.

5.4. oficiālo[11] paraugu noņemšana – vienu reizi gadā katrā vistu saimē (mītnē) 5.3.1. vai 5.3.2. punktā minēto paraugu noņemšanu un papildus vienu 250 ml putekļu paraugu (kas satur vismaz 100g putekļu) noņemšanu veic **valsts veterinārie inspektori**.

6. Broileru novietnēs paraugus noņem katrai kaušanai paredzētajai putnu saimei (mītnei) trīs nedēļu laikā pirms nosūtīšanas uz kautuvi[12]:

6.1. divus pārus bahilu/„zeķu";

6.1. oficiālo[11] paraugu noņemšana – vienu reizi gadā broileru novietnēs vienā broileru saimē (mītnē) 6.1. punktā minēto paraugu noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

7. Broileru novietnēs, kuras paredzētas pārtikas produktu iegūšanai nelielā apjomā un tiešai piegādei galapatērētājam, vienu reizi sešos mēnešos nodrošina viena paškontroles parauga ņemšanu vienā novietnes mājputnu saimē 15 dienu laikā pirms plānotās mājputnu nosūtīšanas uz kautuvi[12]:

7.1. vienu pāri bahilu/„zeķu" vai vienu fekāliju kopparaugu;

7.2. oficiālo[11] paraugu noņemšana – vienu reizi gadā broileru novietnēs vienā broileru saimē (mītnē) 7.1. punktā minēto paraugu noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori. Ja oficiālais paraugs ņemts paškontroles parauga ņemšanas laikposmā, tas aizstāj paškontroles paraugu.

Pielikums Nr. 4

PARAUGU NOŅEMŠANAS KĀRTĪBA SALMONELOZES[8] LABORATORISKAJAI DIAGNOSTIKAI TĪTARU NOVIETNĒS

1. Vaislai audzējamo tītaru novietnēs paraugus noņem:

1.1. vienu dienu veciem cāļiem[9]:

- noskalojumus no konteineru iekšējām virsmām, kuros cāļi piegādāti uz novietni;
- izmeklējamo materiālu no cāļiem, kas nobeigušies pārvešanas laikā;

1.2. jaunputniem 4 nedēļu vecumā katrai saimei (mītnei): fekāliju kopparaugus;

1.3. jaunputniem 2 nedēļas pirms dēšanas cikla uzsākšanas vai pārvietošanas uz dēšanas sektoru katrai saimei (mītnei): fekāliju kopparaugus.

Vietu skaits putnu mītnē, no kurām tiek ņemti fekāliju paraugi kopparauga[10] izveidošanai

Putnu skaits mītnē	Vietu skaits putnu mītnē, no kurām tiek ņemti fekāliju paraugi
1-24	tikpat, cik putni, bet ne vairāk kā 20
25-29	20
30-39	25
40-49	30
50-59	35
60-89	40
90-199	50
200-249	100
250-349	200
350-449	220
450-799	250
800-999	260
1000 un vairāk	300

1. Pieaugušu vaislas tītaru novietnēs paraugus noņem katrā tītaru saimē (mītnē):

1.1. **katru trešo nedēļu -** divus 300g smagus fekāliju kopparaugus vai piecus pārus bahilu/„zeķu";

2.2. **trīs nedēļu laikā pirms nosūtīšanas uz kautuvi -** divus 300g smagus fekāliju kopparaugus vai piecus pārus bahilu/„zeķu".

2.3. oficiālo[11] paraugu noņemšana – vienu reizi gadā tītaru novietnē katrā pieaugušajā vaislas tītaru saimē (mītnē) 2.1. punktā minēto paraugu noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

3. Inkubatorā paraugus noņem katru trešo nedēļu, nodrošinot, ka tiek paņemts viens kopparaugs no katras vaislas tītaru saimes (mītnes), no kuras olas ir ievietotas inkubatorā:

3.1. ņem vienu kopparaugu, kurš izveidots no redzami notraipīta materiāla (piem., lignīna u.c.), kas bijis ievietots kastēs un izlases veidā ņemts no piecām atsevišķām kastēm inkubatorā vai kurš ņemts no vairākām vietām inkubatorā ar kopējo platību vismaz 1 m^2;

vai

3.2. ņem vienu kopparaugu ar vienu vai vairākām samitrinātām auduma salvetēm ar 900 cm^2 lielu virsmu - paraugs jāņem uzreiz pēc cāļu izņemšanas no vismaz piecu inkubatora grozu dibena virsmas vai no dūnām, kas ņemtas no piecām vietām inkubatorā, ieskaitot grīdu. Jānodrošina, ka tiek paņemts vismaz viens paraugs no katras vaislas tītaru saimes (mītnes), no kuras olas ir ievietotas inkubatorā;

vai

3.3. ņem vienu 250 g smagu kopparaugu, kurš izveidots no saplīsušu olu čaumalām, kuras ņemtas no 25 atsevišķiem groziem inkubatorā, katrā grozā paņemot vismaz 10g saplīsušu olu čaumalu;

3.4. **oficiālo[11] paraugu noņemšana** – vienu reizi gadā 3.1. vai 3.2., vai 3.3. punktā minēto paraugu noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

Ja no vienas vaislas tītaru saimes (mītnes) inkubatorā ir ievietotas vairāk par 50 000 olām, tad papildus jāņem otrais kopparaugs. Kopparaugā proporcionāli ietver materiālu no visiem inkubatoriem.

4. Kaušanai paredzēto tītaru novietnēs paraugus noņem katrai kaušanai paredzētajai putnu saimei (mītnei) trīs nedēļu laikā pirms nosūtīšanas uz kautuvi[12]:

4.1. divus pārus bahilu/„zeķu";

4.2. **oficiālo[11] paraugu noņemšana** – vienu reizi gadā kaušanai paredzēto tītaru novietnēs vienā tītaru saimē (mītnē) 4.1. punktā minēto paraugu noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

5. Kaušanai paredzēto tītaru novietnēs, kuras paredzētas pārtikas produktu iegūšanai nelielā apjomā un tiešai piegādei galapatērētājam, vienu reizi sešos mēnešos nodrošina viena paškontroles parauga ņemšanu vienā novietnes mājputnu saimē 15 dienu laikā pirms plānotās mājputnu nosūtīšanas uz kautuvi[12]:

5.1. vienu pāri bahilu/„zeķu vai vienu fekāliju kopparaugu";

5.2. **oficiālo[11] paraugu noņemšana** – vienu reizi gadā tītaru novietnēs vienā tītaru saimē (mītnē) 5.1. punktā minēto paraugu noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori. Ja oficiālais paraugs ņemts paškontroles parauga ņemšanas laikposmā, tas aizstāj paškontroles paraugu.

Pielikums Nr. 5

IZMEKLĒJAMO SIVĒNMĀŠU SKAITS
(cūku brucelozes izmeklējumiem) saskaņā ar Ministru kabineta
2013.gada 29.janvāra noteikumu Nr.63 3.pielikumu

Vaislas cūku skaits novietnē	**Izmeklējamo vaislas cūku kontroles paraugu skaits**
1-9	visas
10-19	10
20-29	16
30-39	19
40-49	21
50-59	22
60-69	23
70-79	24
80-89	24
90-99	25
100-119	25
120-139	26
140-159	26
160-179	27
180-199	27
200-249	27
250-299	27
300-349	28
350-399	28
400-449	28
450-499	28
500-599	28
600-699	28
700-799	28
800-899	28
900-999	28
1000-1199	29
1200-1399	29
1400-1599	29
1600-1799	29
1800-1999	29
2000-2999	29
3000-3999	29
4000-4999	29
5000-5999	29
6000-6999	29
7000-7999	29
8000-8999	29
9000-9999	29
10 000 un vairāk	29

Pielikums Nr. 6

"Paraugu skaits slimības noteikšanai ar 95% ticamību"

Populācijas lielums	20%	10%	5%	2%	1%	0.5%	0.1%
10	8	10	10	10	10	10	10
20	10	16	19	20	20	20	20
30	11	19	26	30	30	30	30
40	12	21	31	40	40	40	40
50	12	22	35	48	50	50	50
60	12	23	38	55	60	60	60
70	13	24	40	62	70	70	70
80	13	24	42	68	79	80	80
90	13	25	43	73	87	90	90
100	13	25	45	78	96	100	100
120	13	26	47	86	111	120	120
140	13	26	48	92	124	139	140
160	13	27	49	97	136	157	160
180	13	27	50	101	146	174	180
200	13	27	51	105	155	190	200
250	14	27	53	112	175	228	250
300	14	28	54	117	189	260	300
350	14	28	54	121	201	287	350
400	14	28	55	124	211	311	400
450	14	28	55	127	218	331	450
500	14	28	56	129	225	349	500
600	14	28	56	132	235	379	597
700	14	28	57	134	243	402	691
800	14	28	57	136	249	421	782
900	14	28	57	137	254	437	868
1000	14	29	57	138	258	450	950
1200	14	29	57	140	264	471	1102
1400	14	29	58	141	269	487	1236
1600	14	29	58	142	272	499	1354
1800	14	29	58	143	275	509	1459
2000	14	29	58	143	277	517	1553
3000	14	29	58	145	284	542	1895
4000	14	29	58	146	288	556	2108
5000	14	29	59	147	290	564	2253
6000	14	29	59	147	291	569	2358
7000	14	29	59	147	292	573	2437
8000	14	29	59	147	293	576	2498
9000	14	29	59	148	294	579	2548
10000	14	29	59	148	294	581	2588
	14	29	59	149	299	598	2995

Avots:Livestock Diseases Surveys: A Field Manual for Veterinarians, Australian Bureau of Animal Health, Canberra 1982

PLĀNĀ LIETOTIE APZĪMĒJUMI

[1] *Ja dzīvnieku skaits ir vienāds ar izmeklējumu skaitu, tiek uzrādīts viens skaitlis.*
[2] *Izmeklējumu veikšanas kārtība tiks apstiprināta ar atsevišķu rīkojumu.*
[3] *Saskaņā ar slimības uzraudzības programmu*
[4] *Dzīvnieku īpašnieks/turētājs iegūst informāciju LDC mājas lapā http://www.ldc.gov.lv/lv/obligati_izmeklejumi/ vai PVD pārvaldē par 2024. gadā veicamajiem izmeklējumiem*
[5] *Pirms paraugu noņemšanas mikoplazmozes izmeklējumiem ieteicams sazināties ar laboratoriju, kurā paredzēts veikt izmeklējumus un vienoties par izmeklējumu veikšanu.*
[6] *Vakcinācija ir vienīgais efektīvais veids kā pasargāt ganāmpulku un valsti no mājputnu saslimšanas ar Ņūkāslas slimību. Slimības apstiprināšanas gadījumā tiek iznīcināti visi saimniecībā esošie putni un valstī piemēroti tirdzniecības ierobežojumi.*
[7] *Ja vakcināciju objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams veikt, novietnē jānodrošina stingri biodrošības pasākumi, lai nepieļautu mājputnu kontaktu ar savvaļas putniem, kuri ir Ņūkāslas slimības ierosinātāja rezervuārs dabā.*
[8] *Visi salmonelozes ierosinātāji (S.Typhimurium, S.Enteritidis, S.Infantis, S.Virchow, S.Hadar u.c.), kuri ir bīstami cilvēku veselībai (izņemot S.Pullorum, S.Gallinarum).*
[9] *Cāļi, kas jaunāki par 72 stundām un nav saņēmuši barību.*
[10] *Fekāliju kopparaugu veido no dažādās novietnes vietās noņemtiem atsevišķiem svaigu fekāliju paraugiem, kas katrs sver ne mazāk kā 1 gramu.*
[11] *Oficiālo paraugu noņemšana aizstāj paškontroles paraugu noņemšanu attiecīgajā posmā.*
[12] *Izmeklējumu rezultātiem jābūt zināmiem pirms putnu nosūtīšanas uz kautuvi.*
[13] *ĀCM uzraudzības programmas ietvaros noņemtie paraugi BIOR laboratorijā tiks apvienoti, tādēļ kopējais izmeklējumu skaits nav prognozējams.*